

Fabrikalardan makina sesinden
önce İşçinin Sesi gelecek
Yıl:16 Sayı:411

İŞÇİNİN SESİ

Paylaşım savaşına hayır!
Sınıf savaşına evet!
28 Ocak 1991

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETLERİ BİRLİŞİN! KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKEMİ! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETLERİ BİRLİŞİN! KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKEMİ! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETLERİ BİRLİŞİN! KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKEMİ!

Ne küçük ülkeleri savunmak, ne de diktatörlere karşı çıkmak için değil,

Bu savaş sana karşıdır proleter

İşçi sınıfı, burjuvazinin egemenliği yıkılmadan, emperyalizmin beli kırılmadan Ortadoğu'da *kalıcı ve adil* bir barışın kurulamayacağını, bütün halkların kendi kaderini özgürce belirlemesi temelinde çizilmedikçe, dayatılacak yeni sınırların, yeni paylaşım kavgalarının tohumu olacağını görüyor.

Ağustos ayından beri hızla derinleşmekte olan körfez krizi Amerika ve müttefiklerinin Irak'a saldırısıyla açık savaşa dönüştü.

Geçen yıl yapılan TKP MK Durum Değerlendirmesi'nde öngörüldüğü gibi, bu savaş da, sosyalist sistemin çöküşüyle ortaya çıkan yeni uluslararası koşullar ve kapitalist dünya ekonomisinin içine girdiği krizin derinleşmesi eksenleri arasında belirlendi. Dünya çapındaki karşı devrim ve gericilik döneminin ilk büyük silahlı çatışması Ortadoğu'yu kavurmaya başladı.

Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ilhakı ile başlayan kriz, ABD ve İngiltere askeri güçlerinin, Irak işgalinden korumak gerekçesi ile Suudi Arabistan'a yığınak yapmaya başlamasıyla birlikte savaşa doğru turmanma yoluna girdi.

Amerika, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde, küçük ülkelerin, onları büyük komşularının işgaline karşı koruyan dostu rolüne soyundu. Güvenlik Konseyi'nden Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesi ve eski Kuveyt emirinin yeniden yerine geçmesi kararı çıktı.

Bu amaçla, Güvenlik Konseyi önce Irak'a ekonomik ambargo uygulanması kararı aldı. Bu kararda yer almamasına karşın, ABD ve İngiltere bu yaptırımı askeri abluka ile denetlemeye başladı. Kısa sürede bu kervana Mısır, Suriye, Fransa, İtalya ve diğer Nato ülkeleri de katıldı.

ABD savaşa yönelik kendi hegemonyasında bir koalisyon kurabilmek için mekik diplomasisi başlattı. Bir yandan Sovyetler Birliği'nin savaşa karşı çıkması garanti altına alındı. Öte yandan diğer kapitalist ülkelerin Amerika'nın savaşa arabasının ardına dizilmesi sağlandı. Göstermelik sayılardan da oluşa, yirmisekiz ülkenin askeri birliklerinin katıldığı bir ittifak gücü oluşturdu. Diğer ülkelerin savaş harcamalarına katkı yapmasını sağladı.

Ardından, Güvenlik Konseyi'nde Irak'a ocak ayının 15'ine kadar Kuveyt'ten çekilmesi için süre verildi. Irak bu tarihe kadar çekilmezse ilgili ülkelerin BM kararını silah zoruyla uygulaması kararı alındı. Güvenlik Konseyi'nin dönerli üyelerinden Küba ve Kuzey Yemen bu karara karşı oy kullandı. Güvenlik Konseyi'nin daimi üyesi olarak veto hakları olan Sovyetler Birliği karara olumlu oy verdi, Çin Halk Cumhuriyeti ise çekimser kaldı.

Bu kararın ardından, Irak, sanki savaş hazırlığını kendi kamuoyunda haklı çıkartmak isteyen Amerikan emperyalizminin ekmeğine yağ sürercesine, Irak'ta bulunan yabancıları rehine aldı, stratejik hedef olabilecek tesislerde "insandan kalkan" olarak kullanma yoluna girdi. Öte yandan da sorunun Kuveyt'ten çekilmekle bitmeyeceğini, Amerika'nın her ne pahasına olursa olsun Irak'a saldırmaya niyetli olduğunu gördü. Filistin sorununu gündeme getirerek, ve Müslüman-Arap dünyasında İsrail'e olan nefreti kullanarak Irak'a karşı oluşan ittifakı bozmaya çalıştı.

Amerika ortamı hızla kızıştırdı ve savaş hazırlıklarını artık dönülmez bir noktaya turmandırdı. Savaşı kaçınılmaz kılmak için yapılabilecek tüm diplomatik manevralar çevrildi. ABD ve Irak dışişleri bakanlarının görüşmesinde barışçı bir sonuç çıkarması için en katı tutum izlendi.

Irak'a verilen sürenin bitimine yakın günlerde Birleşmiş Milletler genel sekreteri, sonuçsuz kalan göstermelik bir son barış girişimi yaptı. Fransa, yine son anda bir barış formülü ortaya sürdü. Ama bu formül de hızla sonuçsuz bırakıldı. Sürenin bitiminin ardından yoğun bir hava saldırısıyla Irak'a karşı savaş başlatıldı.

Kuveyt bahane, gerçek hedef petrol

Savaşın ilk gününün ardından, Amerikan hava kuvvetlerinin üstünlüğü görülünce, emperyalizm savaşın hedefini daha değişik belirtmeye başladı. Irak'ın askeri gücünü kırmak, nükleer ve kimyasal-biyolojik silah üretme olanaklarını yoketmek, Ortadoğu'ya bir Amerikan barışı dayatmak daha açık söylenir oldu.

Savaşın gerçek hedefi, orta derecede gelişmiş bir ülke olan, emperyalistleşme amacıyla saldırıya geçen Irak'a ve Saddam Hüseyin'e karşı petrol bölgesini denetime almaktır.

Sosyalist sistemin çöküşü ve Sovyetler Birliği'nin baş düşman olarak ortadan çekilmesiyle birlikte emperyalist sistemin iç çelişkileri ve emperyalistler arası rekabet keskinleşmiştir. Bir yanda Japonya, öte yanda giderek Almanya'nın çevresinde derlenen Avrupa Birliği, Amerika'nın emperyalist sistemdeki liderliğini teh-

likeye sokan bir gelişim içindedir.

Amerikan ve İngiltere ekonomileri dünya kapitalist sistemini saran krizin başını çekmektedir. Krizden en az etkilenen ve ekonomileri hâlâ büyüme gösteren Almanya ve Japonya'yı hizada tutmanın en önemli araçlarından biri, her iki ülkenin de bağımlı olduğu Ortadoğu petrolünü Amerika'nın denetimine altına almaktır. Bu durum, savaşa karşı tavırda açıkça görülmektedir.

Ortadoğu çelişkiler yumağıdır

Amerika'nın, petrol kaynaklarını denetim altında tutarak emperyalist sistemin liderliğini sürdürebilmek için giriştiği bu savaş, Ortadoğu'nun çelişkiler yumağını derinden kurcalamıştır.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarından sonra Ortadoğu'da kurulan statüko da emperyalistlerin dayatmalarının sonucudur. Bölgede emperyalizm tarafından çizilen sınırlar çelişkileri çözmemiş ve yeni sorunlara ebelik etmiştir.

Körfez kıyısında, küçük ve zengin Arap devletleri, petrolü emperyalizmin denetimde tutmaya yarıyor. Petrolü olmayan Arap ülkeleri ise az gelişmişliğin ve uluslararası emperyalist sömürünün zincirinde kıvrınıyor. Bu nedenle Arap ülkeleri arasında bağımlılık ilişkileri ve çelişkiler derindir. Her ülkenin birbirinin toprağında gözü vardır.

İslam olgusu bile tüm gücüne karşın, Ortadoğu'da birleştirici rol oynayamıyor. Bölgenin ana güçlerinden biri olan İran Şiiliği ile Suudi Sünniliği, aralarında ne kadar yakınlaşma olursa olsun, hâlâ birbirlerine düşmandırlar. Her iki mezhebin çeşitli kolları Ortadoğu ülkeleri içinde yaygın ve bazı ülkelerde iktidarlar üzerinde sayısız ağırlıklarına göreli olarak etkindir.

Henüz ufukta bir çözümün görünmediği Filistin sorunu yıllardır süregeliyor. Filistin toprakları yanı sıra, Suriye ve Ürdün topraklarının bir bölümü yirmi yılı aşkın bir süredir İsrail işgali altında. Suriye ve İsrail arasında kalan Lübnan parçalanma tehdidi altında, bir yandan iç savaşla, bir yandan dış müdahalelerle karşı karşıya. Suriye Hatay'ı kendi toprağı sayıyor. Türkiye Musul ve Kerkük üzerinde hak iddia ediyor.

Savaşa giren ABD müttefikleri arasında bir dizi İslam ülkesinin bulunması bu ayrımları yansıttıyor. Irak bölgesini en önemli sorun kaynaklarından biri olan İsrail'i çatışmanın içine çekmek için elinden geleni yapıyor. Ancak görünen o ki, ne Mısır, ne de Suriye yönetimi, füze saldırıları ardından savaşa katılma tehlikesi artan İsrail'e karşı tutum almaya yanaşmıyor.

ABD'ye karşı meydan okuduğu için, kendilerinin doğal mütte-

fiki olarak gördükleri Irak'ı destekleyen Filistin Kurtuluş Örgütü ve Irak'a bağımlı olan Ürdün, savaşın ardından nasıl bir ortamda kalacaklarının sıkıntısı içinde.

Suriye, İran ve Türkiye, Irak topraklarında gözü olan ve bunu açıkça dile getiren ülkeler. Kürtler savaş sonrasında Irak topraklarında bağımsız bir devlet kurmayı bekliyor. Görülen o ki, bölgede başlayan savaşın açtığı tek perspektif, savaştan sonra daha uzun süre devam edecek bir istikrarsızlıktır. Bu istikrarsızlık ortamı Amerikan emperyalizmine uzun yıllar bölgede askeri güç bulundurma olanağı sağlayacak gibi görünüyor.

Özal'ın savaş özlemi işçinin sezgisi

Ortadoğu'da savaş rüzgarlarının esmeye başlaması ile birlikte Özal, Türkiye burjuvazisinin bugüne kadar benimsediği en cüretkar dış politikayı izlemeye başladı. Bir yanı sıra ANAP'ın ve kendisinin giderek düşen popülaritesini yeniden yükseltmek amacını güdüyor.

Öte yandan, dünya bunalımı altında hızla kötüye giden Türkiye ekonomisinin sorunlarından çıkış yolu olarak savaştan ve sonuçlarından en kârlı biçimde yararlanmayı amaçlıyor.

Türkiye'nin, sosyalist sistemin çöküşü ile azaldığı sanılan stratejik konumu bir anda yeniden öne çıktı. Türkiye burjuvazisi bu stratejik konumu, hem bölgede yeni bir ağırlık kazanmak için hem de Avrupa Topluluğu'na katılmak, Yunanistan'a karşı yeni bir avantaj kazanmak, ordunun silah ve teçhizatını modernleştirmek gibi uzun vadeli hedefler için kullanmayı amaçlıyor.

Özal, bir yandan da, Amerika çevresindeki ittifaka katılmamış olan Nato ülkelerini, özellikle de Almanya'yı savaşa çekme manevrasında yerini aldı.

Özal'ın planı, Amerikan uçaklarının İncirlik üssünden kalkarak, Kuzey Irak'taki hedefleri vurma olanağı tanınarak yürürlüğe girdi. Böylece savaşın ilk günü Kuzeye çekilmek zorunda kalan Irak hava kuvvetleri Amerikan saldırısı altına sokuldu. Irak buna karşı bir girişimde bulunursa, Türkiye'ye saldırmış görünecek.

Özal'ın bu politikası burjuvazi içinde bir dizi de çelişki yarattı. Bu nedenle de iyice alçalmış bir biçimde uygulanabildi. Örneğin Meclis'in hükümete savaş yetkisi vermesi sırasında ANAP milletvekillerinden bile hayır oyları çıktı. Meclis Başkanı'nın yazılı isteğine rağmen, toplantı TRT'den yayınlanmadı. İncirlik'ten kalkan Amerikan savaş uçaklarının Irak'ı bombaladıkları tüm dünya ajansları tarafından haber verilirken, hükümet yalan

söyledi, kendi çoğunluğunun olduğu meclise bile bilgi vermedi. Amerika'ya bu izni kimin verdiği, bu operasyonun kimin komutası altında yürütüldüğü yalanlarla gizlenmeye çalışıldı.

Özal ABD'nin teknolojik üstünlüğü nedeniyle kolay bir savaş ve çabuk bir zafer bekliyordu. Ancak savaş ne kolayca bitecek, ne de zafer çabucak gelecek. Bu durum da burjuvazinin iç çelişkilerini keskinleştiriyor. Yaratılmak istenen "milli bereberlik" havası bir türlü doğmuyor.

Sosyal demokratların Özal'ın politikasının biçimsel yönlerine gösterdikleri muhalefet, İnönü'nün, "ben de ülkem için savaşıyorum" yollu konuşmaları ile çapsizliğini sergiliyor. Amerika ile ikili anlaşmaları imzalayan Demirel, "Türkiye'yi uçak gemisi yaptınız" gerekçesiyle savaşa karşı çıkıyor. Burjuva muhalefet işçi sınıfının ve emekçi halkın savaşa karşı çıkan büyük çoğunluğunu arklarına almaya çalışıyor.

İşçi sınıfımız, bu savaşın kendisine karşı olduğunu çok önceden sınıf içgüdüğü ile sezdi. Son ayların tüm işçi eylemlerinde savaşa hayır sloganları yükseldi.

Özal'lara gelen savaşa girme şevkinin, işçi sınıfının yükselen savaşımlarını zorbalıkla durdurmayı amaçladığı da açıktır. Savaşa girer girmez uygulanacak grev yasağının ardından, tüm özgürlüklerin kısıtlanması gündemdedir.

Zonguldak grevcilerinin Ankara'ya yürüyüşü, askeri güçle durdurulmuştur. Şimdi ise görüşmeler geciktirilmektedir. Aynı geciktirici tutum SEKA'da greve çıkan Selülöz-İş'e karşı da gösteriliyor. 300 bin işçi için uyuşmazlıkta olan Türk-Metal'in genel başkanı, "biz Saddam'la değil, işçimizi köleliğe mahkum etmeye çalışan saltanatla savaşacağız" diyor ve savaş çıkacak ve nasıl olsa grevler ertelenecek umuduyla MESS'in sözleşmeyi geciktirdiğini söylüyor. Metal işçilerine zorla işbaşı yaptırılması tehlikesine karşı madenciler gibi yürüyeceklerini vurguluyor. Tekstil sözleşmesinin hızla imzalanmasının ardında yatan nedenlerden biri de budur.

İşçi sınıfımız savaşta dökülecek kanının burjuvaziye kâr olacağını görüyor. Paylaşım savaşına hayır diyor, sınıf savaşımını yükseltiyor, diğer ülkelerin işçilerine örnek oluyor.

İşçi sınıfı, burjuvazinin egemenliği yıkılmadan, emperyalizmin beli kırılmadan Ortadoğu'da *kalıcı ve adil* bir barışın kurulamayacağını, bütün halkların kendi kaderini özgürce belirlemesi temelinde çizilmedikçe, dayatılacak yeni sınırların, yeni paylaşım kavgalarının tohumu olacağını görüyor.

Oktay Bozdağ

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Kadınıyla erkeğiyle işçi-emekçi kavgada

Maden işçilerinin bugüne kadar yaşadıkları sorunları hepimiz biliyoruz. İşçilerimizin greve çıktıkları 30 Kasım'dan bu yana sorunlarına iktidar bir çözüm getirememiştir.

Grevciler bu büyük eylemleriyle işçi sınıfının mücadele tarihine bir kez daha adlarını silinmez harflerle kazıdılar. 30 Kasım'dan beri, istekleri yerine getirilmez ise direneceklerini açıkça belirten madenciler iktidarı hedef alarak yürüyüşe çıktılar. 4 Ocak'ta toplu halde Zonguldak'tan, Ankara'ya doğru yola çıkan onbinlerce işçi, direnişlerini kırmak amacı ile barikat kuran polise de karşı koyunca aralarından 221'i tutuklandı. TV'de 5 gün sonra serbest bırakıldıkları söylenirken, basından yalnızca 168 kişinin serbest bırakıldığını, geri kalanların gözaltında olduğunu öğreniyoruz. Basın ve TV'de olanları sapıtarak halka anlatırken, göz dağı vermeyi de unutmuyorlar.

"Anlaşma için çaba gösterdiğini" yüzüze ileri süren burjuvazi, "işçinin anlaşmaya yanaşmadığını" söylüyor. Olan biteni ücret tartışmasıyla sınırlı göstermeye çalışıyor, halkı uyutmak için elinden geleni yapıyor.

İşçilerimizin bu mücadelesi yalnızca ücret

artışı için mi?

Elbette hakkını arayacak, emeğinin karşılığını isteyecek. Ancak her gün km. lerce yer altına inerek, "buradan çıkabilecek miyim acaba?" diyen işçi, ömrünün 50 yılından fazlasını yaşamayan, sağlık sorunu geri planda bırakılmış işçi tabii ki iktidarın işçi sınıfına ve halka karşı tutumuna "yeter" dediği için direnişte, yürüyüşte. madencinin

TV'de Akbulut Ankara'ya yürüyüşü için "hepsinin gelmesine gerek yok" demişti. Oysa O da biliyor ki, tüm burjuvalar da biliyor ki işimiz bu yürüyüşle iktidara tek bir yumruk gibi birlikte olduğunu gösterdi.

Ankara'ya yürüyüşümüz, Zonguldak'a geri döndü ama mücadelesinden asla dönmedi. Muhakkak ki kazanımla sonuçlanacak grev bu gün veya yarın bitebilir.

Bildiğimiz bir gerçek var ki doğru ideoloji ile yönlendirilen işçi sınıfı daha nice Zonguldak destanları yazacak, birliği ve kararlılığıyla devrimi mutlaka gerçekleştirecektir.

Yoldaşlar, İşçi sınıfı mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olan kadın sorununa da değinmek istiyorum.

Şu günlerde kadın hakları üzerine yine sık sık konuşma ihtiyacını duyan burjuvazi neler yapıyor, bir gözden geçirelim.

Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesinin 56. yılı kutlandı. Aslında seçme ve seçilme hakkımızın olması, hatta bunlar üzerinde konuşulması da güzel de, peki biz kadınların tüm sorunu seçme ve seçilme mi?

Biz kadınlar erkeklerle eşit olduğumuzu zaten biliyoruz. Bizi eşit kılmayan kapitalizmin dayattığı şartlardır. Öncelikle biz insan olarak hakkımızı istiyoruz. İşçi olarak, köylü olarak, kısıcası halk olarak. Biz inanıyoruz ki düzene karşı savaşımız sonucunda biz kadınlar da kazanacağız ve

bu sorun çözüm yoluna girecektir. Burjuvazinin anlattığı gibi, bir ambulans ne bizim sağlık sorunumuzu çözer, ne de hakkımızı aldığımızı gösterir. Kadınlar açken, iş bulamazken, toprağını ekemezken, ilacını alamazken, seçme-seçilme hakkının olması yetmiyor.

Kadının bir iki küçük sorunuyla ilgilenilmesiyle yetinmiyoruz, çözüm devrim sürecinde rayına oturacaktır.

Kadinsız devrim olmaz, devrim olmazsa kadın kurtulmaz.

Dilbirin Bawer, Marmara

Böyle yaşamaktansa, ölümüne savaşırım

Bizler de, yani devrimciler de suç işliyoruz. Burjuvaziye karşı değil, halkımıza, sınıfımıza karşı. Garip bir durum değil mi? Ama doğru. Çünkü, biz, tüm devrimciler, üstümüze düşen görevleri, imkanımız olduğu halde şu ya da bu derece kötü yapıyorsak sınıfımıza karşı suç işliyoruz demektir.

Burjuvazi düzenin yaşaması için devrimcilere ipi gösteriyor, sehpayı gösteriyor.

Mahkemelere neden, niçin düşüyoruz? Çünkü burjuvazi, düzeninin yaşaması için biz devrimcilere sehpayı gösteriyor. Olsun varsın. Burjuvazi bize ipi, sehpayı gösterecek. Gerekiyorsa seve seve gideriz.

Biz devrimcilerin kaybedeceği hiçbir şeyi yok. Yalnız bir canı var, o da varsın gitsin. Burjuvazinin boyunduruğu altında yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim. Burjuvazi kanımızı, iligimizi sömürüyor. Karşısında verdiği ne? Ölmeyecek kadar, kuru yavan ekmele yaşamımızı sürdürmek zorundayız.

15'lerin hesabını soracağız!

Mustafa Kemal'in, pek çok insana bıraktığı unutulmaz acılar vardır. Emperyalistler memleketten kovulurken, güçler bölünmesin, burjuva cumhuriyet selamete kurulsun diye önce hafiften sırtını sıvazladığı tüm ezilen kesimlere, eli rahatladığı anda, kanla, katliamla saldırmaktan geri kalmamıştır.

1921 Ocak'ının 28'ini 29'una bağlayan gece, Türkiye Komünist Partisi'nin göğsüne onbeş kara saplı bıçağın saplandığı gecedir. Partimizin kurucusu ve ilk genel sekreteri Mustafa Suphi yoldaş ve yine kuruculardan Ethem Nejat yoldaşla birlikte onbeş yönetici yoldaş, Baku'dan Türkiye'ye dönerken, Kemal'in cellatları

Kazıdık Onbeşler'in ismini Kanlı kızıl bir mermere Bir çelik aynadır gözlerimiz Onbeşler'in resmini görmek isteyenlere

onları Karadeniz'in derinliklerine gömdü.

Burjuvazi böylece TKP'yi yokedeceğini sandı, ama hesabı yanlıştı. Onu yaratan sınıfta, sınıf savaşıydı, bunu yokedecekleri için sınıf onu yine yarattı.

Burjuvazi onbeş yoldaşı 1921'de Karadeniz'e gömdü, parti de acılarını kalbine gömdü, ama hesabını gömmü. Bu burjuvazi, tüm halka yaptığı tonla zulmün ve baskının hesabını verecek, ama bizim ondan sorulacak böyle özel bir hesabımız daha var.

Yoldaşlarımızın hesabını, her gün kavgayı daha da yükselterek, bu burjuvaziye tarihe gömerek soracağız.

Yoldaşlar, mücadelemizi sekteye uğratmayalım, duraklamayalım, üstümüze düşen görevi tam anlamıyla yerine getirelim.

Yoldaşlar, işçiyse ya da proletaryanın ideolojisiyle özdeşleştiyseniz işçi sınıfının yaşantısını bilirsiniz. Ben de işçiyim, birçok kere, yaşamak yerine ölümü istediğim oldu. Ama ben burjuvaziyle savaşarak ölmeyi tercih ederim. Ölümü seve seve göze almam neden mi? Böyle yaşamamanın ne anlamı var? Benim aynı duyguları paylaştığım sınıftan başka neyim var?

Her yaptığımız, her yapacağımız burjuvaziye bir darbe daha vurmalıdır. Gelin darbelerimizi daha sık ve sert vuralım ki, işçi sınıfını hiçe sayan, ezen, sömüren bu burjuvaziye layık olduğu yere,

cehennemine dibine gönderelim.

Sıradan insanlar, devrimci bilinci almamış olanlar yalnızca isyan ediyor ve burjuvaziye bilinçsiz olarak ağzına ne gelirse veryansın ediyor. İşte fark burada başlıyor. Biz devrimciler, emek-sermaye çelişmesini öğrendikten sonra, devrimci bilinci aldıktan sonra, bir işçi olarak bize düşenin bu düzeni yıkıp, proletarya diktatörlüğünü kurmak olduğunu daha iyi anlamış oluyoruz.

Bizler devrimci bilinci

almış, komünist olmaya çalışan sempatanlar. Eğer görevimizi gerektiği gibi yapıyorsak komünist olmaya çalışıyoruz demektir.

Bizler ölünceye kadar TKP'mizin, devrimin çarklarını döndürelim. Burjuvazi bu çarkın dişlilerinden birkaçını kırabilir, ama öyle ustalar, öyle sanatçılar var ki işçi sınıfında, daha iyisini, daha sağlamını yaparlar ve yapacağız. Çark kırılmayacak.

Cengiz Aydınoglu, Ege

ÇIKTI

MARKSİZM'DE
İŞÇİ SINIFININ KAPSAMI
VE TÜRKİYE

Emine Engin

Alev Yayınları

Dağıtım: İstanbul:
Arkadaş, Barış, Cemmay,
Tümda. Ankara: Adas,
Dost. İzmir: İleri

Alev Yayınevi
Piyerloti Cad. 17/4
Çemberlitaş, İstanbul
Tel: 516 84 64

CKK ve KİTAPÇILARDA

Yürükoğlu yoldaşın yönetiminde çalışan Talipler Halk Müziği Topluluğu çalışmalarını mütevazı bir ürüne dönüştürdü

BİN YILLIK YÜRÜYÜŞ

YAPIMCI: Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi
YÖNETMEN: R. Yürükoğlu
MÜZİK YÖNETMENİ: Cemal Tekin

VOKALLER: Fatma Yılmaz, Nurten Keskin, Ömür Aydın, Gamze, Metin Yener, Sadık Murtaza Köksal, Yusuf Coşkun, Civan Kurteli, Ali Haydar Hataylı, Cemal Tekin

SAZLAR: Cemal Tekin, R. Yürükoğlu, Sadık Murtaza Köksal (Divan), Gülen Erdilek, Nurten Keskin, Metin Yener, Ali Haydar Hataylı (Darbuka)

Ödemeli isteme adresi:
Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi,
86 Balls Pond Rd., London N1, England.
Fiyat: 5 Sterlin.

Bu "yıkıcı" kitabı mutlaka okuyun

İKİNCİ BASKI

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE ALEVİLİK

R. Yürükoğlu

İsteme adresi:
Alev Yayınları Piyerloti Caddesi 17/4-C
Çemberlitaş — İstanbul
Tel: 516 8464
320 sayfa. Fiyatı: 12.500TL
(Toplu isteklerde indirim yapılır — Alev Yayınları)

Kürt ulusal sorununun çözümü Türkiye'de devrimden geçmektedir. Bu nedenle,

Türk ve Kürt halkları birleşiniz

Kürt halkı, Türk halkıyla birlikte yaşamak istiyor. Bu nedenle onların hedefi Türk halkı değil, Türk devleti. Yani onlar Türk halkıyla birlikte iktidarı istiyorlar. Eşit koşullarda yaşamak istiyorlar.

Aralık ayının başlarında İzmir'den bir heyet, doğuya, yani Kürdistan'a insan hakları gezesine gitti. Sendikalardan ve bazı yığın örgütlerinden, belediye başkanı ve milletvekillerinden oluşan bu heyetin izlenimleri oldukça ilginç.

Bu ilginç izlenimlerden bazıları aktarmak istiyorum. Kürdistan üzerine, Kürt ulusu üzerine politika oluşturacak herkes bunları bilmeli ve soğukkanlılıkla değerlendirmelidir. Çünkü bu izlenimlerin çoğu yazılmıyor.

En önemlisi, Kürt halkı şöyle söylüyor: "Bizim sorunumuz Türk halkıyla değil, devletle. Demokratik istemlerimiz verilsin, biz Türk halkıyla birlikte yaşarız."

Devletin TRT'si, burjuva basını hiçbir şey yazmıyor. Yazdığıyla da gerçekleri saptırmaya, oradaki mücadeleyi iki-üç çapucunun eylemi gibi göstermeye çalışıyor. Oysa halk, "bizim bir partimiz, bir de dağda gerillamız var." diyor. Orada işkence bütün

köye, bütün halka toptan yapıyor. Tekil tutuklamalar yok, topluca köy köy tutuklanıyorlar. Tutuklananlar cezaevi okulundan geçiyorlar. Geçmişte onlara önderlik etmiş insanlarla birlikte kalıyorlar cezaevinde ve daha bilinçlenmiş olarak çıkıyorlar. Kürt halkı kavgayı kendine bayrak, cezaevini okul olarak seçmiş durumdadır.

Bölgede 3 tür güvenlik kuruluşu var. Asker, (her karakol bir tugaya dönüşmüş), polis ve kontrgerilla. Kontrgerilla kendisini hiç gizlemiyor ve doğrudan bölge valisine bağlı.

Batıda Kürtçe konuşmak yasak, bir ayrımcılık kabul ediliyor. Kürtçe konuşan değişik olaylarla karşılaşabiliyor. En son örneği şöyle: İnsan Hakları Derneği genel kurulunda Kürtçe konuşan Diyarbakır şube başkanı hemen gözaltına alındı. Ama orada böyle bir sorun yok. Herkes Kürtçe konuşuyor. Kimsenin dilini konuşmaktan korkusu yok.

İnsanlar evlerinden, köylerin-

den edilmiş. Çalışma olanakları ellerinden alınmış. Olağanüstü hal yasası gereğince evlere ayda 10 kg. dan fazla şeker, yarım çuvaldan fazla un verilmiyor. Kalabalık ailelerin durumu hiç gözönüne alınmıyor. Fiilen açlık başlamış. Köy bakkalları kapanmış, çünkü PKK'ya yardım ediyorlar gerekçesiyle onlara erzak verilmemiş. Köylülerin ise kasabandan erzak alması çok daha zormuş.

Bir yerden bir yere gitmek için 6-8 kez barikattan, kimlik kontrolünden geçiyorsunuz. 45-50 km.'lik yolu 4-8 saatte ancak gidebiliyorsunuz.

İnsanlar kafalarında geneliyle birçok sorunu çözmüş. Türkiye'den ayrılmak değil, daha farklı koşullarda, demokratik ortamda, iki eşit ulus olarak Türk halkıyla birlikte yaşamak istiyorlar. Yani onlar Türk halkıyla birlikte iktidarı istiyorlar. Eşit koşullarda yaşamak istiyorlar.

Kürdistan'daki işçilerin de kalbi Zonguldak'ta atıyor. Onlar da Zonguldak ile dayanışmanın çarelerini arıyorlar. Fakat olağanüstü hal yasası tüm işçi eylem-

lerini yasaklamış, iş çıkışı toplu eve gitmeyi yasaklamış. Yasaklamış, yasaklamış, Kürdistan insanına herşey yasak.

Kürdistan'da yaşananlar, net sömürge koşulları ve talanı. Türkiye halkına faşizm koşullarında bile yapılmayan eziyet, Kürt halkına yapılıyor. Kürt ulusal devrimci hareketi ile halkın bağıni koparmak için sömürgeci Türk devleti her türlü yolu deniyor.

Yoldaşlar, bize önemli görevler düşüyor. Yıllarca sosyal şovenizmin etkisiyle Türk solu oldukça kötü sınav verdi. Bu konuda Türkiye'de ilk kez *İşçinin Sesi* 1980'de yığınlara "Kürt ulusuna bağımsız devlet kurma hakkı" belgisiyle ajitasyona çık-

tı, istemlerini dile getirdi ve Kürt örgütleriyle dostluk kurdu. Şimdi artık Kürdistan'da da örgütlenme zamanıdır.

Kürt ulusunun istemi, Kürt halkının istemi demokratik koşullarda yaşamaktır. Türk ve Kürt proletaryası kaynaşmıştır, istemleri içicedir. Sorun proletaryanın enternasyonalist ruhla, ulusal mücadeleyi kucaklayıp devrim kavgasına aktırılmasıdır.

Yaşasın Kürt ve Türk halkının devrimci savaşımı.

Komünistlerden Kürdistan'daki ulusal devrimci savaşıma bin selam!

Kürt ve Türk halkları birleşiniz / Galen Kurdi Türk yekbin.

F.Dinç, Ege

Birliğe yanaşmayanlara cevap oldu

Herkesin kanı kıpırdıyor

Şapka çıkartılarak karşılanan bu onurlu kavganın yaratıcıları Zonguldak işçileri oldu. Belirli bir birikimin sonucu olan bu patlamanın bir gün yüzeye çıkacağı belliydi. Şimdi önemli olan bundan sonra ne yapılması gerektiğidir

Bazıları hâlâ kendiliğinden sınıf diyedursunlar. O sınıf öyle bir geliyor ki, gök gibi gürlüyor, meydanlara sel gibi akıyor. Bastığı yeri öyle titretiyor ki, burjuvazi oturduğu yerden ayağa fırlıyor.

Şapka çıkartılarak karşılanan bu onurlu kavganın yaratıcıları Zonguldak işçileri oldu. Belirli bir birikimin sonucu olan bu patlamanın bir gün yüzeye çıkacağı belliydi. Şimdi önemli olan bundan sonra ne yapılması gerektiğidir. Zonguldak halkının bu anlamlı ve kararlı direnişi tüm Türkiye işçi sınıfının kanını kıpırdatmaktadır.

Daha önce bağımsız sendikalara bağlı lastik işkolunda çalışan Pirelli, Goodyear Brissa işçileri ile beraber yine, İzmit'te kurulu çimento fabrikalarının da dahil olduğu binlerce işçi, iş güvenliği, işçi sağlığı, ekonomik durumların, vb. düzeltilmesi ve sağlanması için grev kararı aldılar ve uyguladılar. Ancak kurnaz burjuvazi, Körfez Krizini bahane ederek bu eylemi bakanlar kurulu kararı ile durdurdu.

Bu karar tüm işçi sınıfının öfkesini odaklaştırdı. Daha sonra birçok işyerinde daha anlaşma sağlanamadı. Tabii bu gelişmeler doğrultusunda işçi sınıfının öfkesi daha da kabarıyor, gerçek gücünü göstermek için de fırsat kolluyordu. Bu arada birlik olmadan verilecek bir mücadelenin sonuçlarının nereye varacağını acı tecrübelerinden öğrenen sınıf, bu birlik konusuna üzerine kafa yoruyorlardı. Maden işçisi daha greve çıkmadan, ona destek vermek için canlı eylem planlarını hayata geçirmeye başladılar. İş çıkışında toplanan binlerce SEKA işçisi, diğer fabrikalarda

çalışan arkadaşlarıyla birleşerek, alkışlı protesto yürüyüşleriyle, ilk dayanışma mesajını veriyorlar, böylece İzmit'te de öncü rolü üstlenmiş oluyorlardı.

Yalnız burada altının çizilmesi gereken şu ki, bu öncü rolü oynayabilmek için tüm fabrikalar adeta yarış halindedir. Maga deri işçisinden, lastik işçisine kadar hemen her kesim bunun arzusundadır.

Kanun hükmünde kararname yasanın yürürlüğe konulmasıyla başlayan, daha doğrusu daha da artan tepki gösterme duygusu git-tikçe toplumun ezilen tüm katmanlarına yayılmaktadır. Burjuvazinin kendi iç çelişkisinin de su yüzüne çıkması, yönetenlerin eskisi gibi yönetemez olmaları yolunda bir aşamadır.

Lenin'in deyişiyle, devrim için nesnel koşulların oluşma süreci hızlanmaktadır. Ezilen sınıflar giderek seslerini yükseltiyorlar ve egemen sınıflar da eskisi gibi yönetmekten uzaklaşıyorlar. Bunların sonucunda yığınların hareketliliğinde dikkate değer bir artışın gözlenmesidir. On yıldır miting yapılmayan İzmit'in, beş ay arayla iki büyük mitinge sah-ne olması bile birşeyler anlatıyor.

Son işçi eylemleri, yönetimi tutucu diye Türk-İş'te birliğe yanaşmayanlara da herşeyin tabana baktığını herhalde anlatmıştır. Yönetimini beğenmediğimiz yeri terketmeye kalksak, tüm sol hareketin Küba'ya birer bilet alması gerekirdi. Fakat bu çözüm olur muydu? Aksine biz kavgayı bırakıyoruz, meydana istediğiniz gibi at koşurabilirsiniz demek anlamına gelirdi.

Yeter ki burjuvazinin böl-yönet politikasına alet olmayalım, Türk-İş daha neler yapacaktır. Önce, işçilerin sendikal birlik temelinde daha aktif eylem planını yaşama geçirebileceğini burjuvazi nasıl bir tehlike olarak görüyorsa, biz de bu birliğin işçi sınıfının gerçek hedefi için ne kadar önemli olduğunu görelim. Unutmayalım ki görevimiz zor. Ama zor görevler, zorlu insanlar içindir.

Derya Deniz, İzmit

Kürt halkı baskıya, sömürüye karşı mücadele veriyor

"Orada devlet eşkiya"

Bazı demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların katıldığı bir "doğu" gezisi aralık ayının başlarında düzenlendi.

Kürdistan'a yapılan gezi her açıdan yararlı oldu. Gezi sırasında gazeteci olarak gelen biri, ben bunları yazıya döktüm diyor. Diğerleri de bakalım ne yazdı diye soruyorlar. Dört kelime: Dağlarına ölüm gelmiş memleketimin.

Geziye katılan bir arkadaş şöyle konuşmaya başladı: "Kürdistan'ı anlatabilmem çok zor, belki konuştuğum arkası gelecek, bu zorluğu yalnızca ben değil, herkes yaşıyor. Yoğun önlemler, baskı, toplu işkence, yağmalar. Bunlar ilk göze batan şeyler.

Orada devlet eşkiya."

Geziden çıkan başka bir güzel sonuç, örgütlerin aşılacak istediği "ayrı mücadele" anlayışına karşı, Kürt halkında ortak mücadele anlayışının yüksek olmasıdır. Açıkça şöyle diyorlar:

"Bizim Türk halkı ile hiçbir alıp veremediğimiz yok, bizim sorunumuz devletle ve biz her türlü demokratik hakkımızı kazandığımızda, yüzlerce yıldır Türk halkıyla birlikte yaşadık ve yaşayacağız..."

Sonra, Kürt halkının, Zonguldak'taki maden işçilerinin eylemi için kalpleri atıyordu. Zonguldak'la dayanışma ve destek eylemleri yapılıyor.

Kürt halkında, en ufağından en

yaşlısına kadar birlik var. "...Bize gelip beş gün içinde evlerimizi boşaltın diyorlar, senelerdir buradayız, herşeyimiz burada, nereye gideceğiz? Evi boşaltmazsan herşeyiyle yakıp yıkıyorlar. Kavgamızı sürdürüleceğiz" diyorlar.

Sevgili dostlar, Lenin her koşulda haklı çıkıyor. "İlerici olan her hareket desteklenmeli." Kürt halkı, baskıya, sömürüye karşı mücadele veriyor. Kendine komünistim diyen her insan, bu mücadeleyi desteklemelidir.

Yaşasın Kürt ve Türk halklarının kardeşliği!

Yaşasın Kürt halkının ayrı devlet kurma hakkı!

Feray Güler, İzmir

Bizi yolumuzdan ne burjuvazi ne de uzlaşmalar alıkoyabilir

3 Ocak genel eyleminin ardından

Burjuva basın işçilerin kabaran öfkesini yatıştırma yarışında. Gazetelerin hepsi "işçi sakın sakın hakkını aradı, kışkırtmacı akımlara uymadı" mesajını verir şekilde manşet attı.

Bugün sendikalar büyük bir atılım içinde. Her yerde grevler dalga dalga. Dalgalar gitgide büyüyor, önündeki ve üzerindeki herşeyi yıkıyor. Sendikaları buna zorlayan işçi sınıfıdır. Bunun sonucunda Türk-İş 3 Ocak'ta "genel eylem" kararı aldı. Şevket Yılmaz burjuvaziye verip veritirdi. "Eylemi engellemek isteyecek olanların pişman olmalarını" söyleyebildi. O yalnızca ağızını oynattı, sözleri söyleyenler işçi sınıfı olmuştur.

Türk-İş'in böyle bir karar almasının bir temel nedeni vardır, işçinin yükselen sesini sendikal sınırlar içinde tutma amacı.

İşçi sınıfı bugün ne politikacıların, ne de sendikacıların sözlerine o kadar önem vermiyor. İşçi sınıfı artık her mitingde, "işçiler birleşin, iktidara yerleşin" sloganı

atmakta, hedeflerinin iktidar olduğunu söylemektedir. Bu hem siyasi iktidarı korkutmakta, hem de Türk-İş'i zorlamaktadır. Bu durumda Türk-İş'in yapacağı ilk şey, iktidar isteyen işçi sınıfını sahiplenmektir.

Bazı çevreler, bu bir günlük eylemi genel grev gibi göstermeye çabaladılar. 3 Ocak gününe kadar burjuvazi, eylemi engellemek ve bölmeye çalışmak için elinden geleni yaptı. Yasalarla ilgisi olmadığı halde DGM başsavcısı Nusret Demiral, yapılacak eylemin yasadışı olduğunu, suç olduğunu açıkladı. TRT'de özel olarak ve işçinin katılımını engellemek için özel programlar yayınlandı.

Burjuva basın işçilerin kabaran öfkesini yatıştırma yarışında. Gazetelerin hepsi "işçi sakın sakın

hakkını aradı, kışkırtmacı akımlara uymadı" mesajını verir şekilde manşet attı. Şunlara bakın: *Milliyet*: "Sağduyu hakim oldu" *Sabah*: "Bir günlük grev İstanbul'u yordu" *Tercüman*: "İşçi olgun davrandı" *Güneş*: "İşçi iktidarı uyardı" *Hürriyet*: "Ağırbaşlı uyarı" *Cumhuriyet*: "İşçinin tarihsel eylemi"

Bütün bunlar, burjuvazinin korkusunun ne kadar büyük olduğunu birer göstergesi. *Sabah* gazetesi yazarı Mehmet Altan'ın "prizma"ında yazdığı gibi, "her türlü kıpırtı, toplumu ve yönetimi ürkütüp, irkiliyor". Yani burjuvazinin yüreğini ağzına getiriyor.

Korkuyu yaşayanlardan biri de, kendisini "işçilerin anası" (denizanası) gibi göstermeye çalışan Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut oldu. Aykut, eyleme katılımın yüzde 20-25 olduğunu çarpıtarak açıkladıktan sonra "eylemin sakın geçmesine hayret ettiğini" belirtti.

Bu korkuyu iliklerinde hissedilenler arasında DYP, SHP ve

Yağcı'ları unutmamak gerekir. Bunlar işçi sınıfının gücünü ve kararlılığını gördüler, kendi sonlarının da yaklaştığını hissettiler ve muhalefet konumunda olmanın getirdiği rahatlıkla yönetime uyarılarda bulundular.

3 Ocak genel eyleminin ardından 4 Ocak Ankara yürüyüşü işçi sınıfının gücünü daha da gösterdi. İşçi sınıfı hareketi sel gibi geliyor.

Şimdi Türkiye yeniden bir devrimci durum sürecine girmeye hazırlanıyor. Bunu en iyi şekilde değerlendirmeli ve işçi sınıfını nihai zafere götürmeliyiz. İşçi sınıfı bizi arıyor.

Türkiye işçi sınıfına selam!
Selam yaratana!

Tohumların tohumuna, serpilip gelişene selam!

Bütün meyşeler dallarımızdadır, Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir.

Haklı günler, büyük günler, Gündüzlerinde sömürülmeyen, Gecelerinde aç yatılmayan,

Ekmek, gül ve hürriyet günleri.
Nihat Öz, İzmit

SEKA işçisi diretiyor

Gün geçmiyor ki, işçi sınıfının bir tümeninden daha eylem haberi alınmasın. Zonguldak grevinin ardından, eylemlerin niteliği değişti. İşçiler daha bilinçli, daha aktif bir şekilde, kavgalarını yükseltiyorlar. İşçi sınıfına geridir diyenler de, şimdi onun kuyruğundan ayrılmıyorlar.

Sınıf mücadelesinin keskinleştiğini yansıtan birkaç haber vermek istiyorum. SEKA'nın İzmit, Afyon, Çaycuma, Dalaman, Balıkesir, Kastamonu, Akdeniz Aksu müesseselerinde 10 bin 700 işçi 10 Ocakta grev gömleği giydiler. Görkemli bir şekilde greve çıkan SEKA işçileri gerekirse yürüyüşe geçeceklerini açıkladılar. Sellüloz-İş genel başkanı ve şube başkanlarının tüm konuşmalarında, gerçek hedefin iktidar olduğunu, bunun bir güç meselesi olduğunu, onun için de sendika farkı gözetmeksizin, tüm işçilerin tek yumruk olması gerektiğini açıklamaları, işçilerden büyük destek gördü.

İzmit'teki 3300 SEKA işçisi, polisin tüm engellemelerine karşın, E-5'i kısa bir süre trafiğe kapattı. E-5 karayolunun, fabrikadan genel müdürlük binasına kadar olan bölümünde yürüdüler. Genel müdürlüğün önünden dağılıta ise yol tamamen trafiğe kapandı.

135 bin işçisiyle grevde olan Türk Metal genel başkanı Mustafa Özbek, gerekirse 73 ilden Ankara'ya yürüyüş, yapılacağını açıklıyor. Sonuçta da yeter ki sendikaya (Türk-İş) ve Özbek'e güvenin diyor. Bu tutumu rekabetten kaynaklanıyor. Ancak taban da yürüyüşü destekliyor ve diretiyor. Hatta hemen başlamasını istiyor.

Yine Özbek, Körfez savaşıyla grevler ertelenmek istenirse, işyerlerine gidilse bile kesinlikle üretim yapılmayacağını, hatta Türkiye'nin dört bir yanından yürüyüşe çıkılacağını duyuruyor.

İskerderun Demir-Çelik'te, 13 bin işçiyle uyarı ve destek eylemi yapma kararı alındı.

Türk-İş, Hak-İş ve bağımsız sendikaların tümünde, tabanda tam bir birlik havası hakim. Hepsisi de birlikten güç doğacağını, kimsenin kimseyi satamayacağını ve buna izin vermeyeceklerini söylüyorlar. Elbette bu kararlı tutum tavani da etkiliyor.

Devrimci durumun yaklaşmaya başladığı bu dönemde, sınıfın gerisinde kalmamak için herşeyimizi ortaya koyalım ki, işçi sınıfına, komünist partisine katıl, bu kavgada gerçek yerini al, senin yerin orasıdır diyebilelim.

Onun için gönüllerde birleşelim, alanlarda görüşelim.

S. Bıçak, İzmit

D. Deniz

Tersaneden haber var

G çti namelerin zamanı

İşçi arkadaşlar artık kendi ürettiği malın kendisinin olmasını istiyor. Bunun çözümü TKP ile sağlanacak. Ve bu "kargaşalar" o güne kadar bitmeyecek, aksine daha da artacaktır.

Bu mektubu yazmaya başlamadan evvel hangi konuyu yazacağım diye epey düşündüm. Çünkü yazacak o kadar çok konu var ki. Sonunda işçinin yaşam durumunu anlatan bir yazı yazmaya karar verdim.

İşçi çalışıyor, işçi üretiyor, işçi yapıyor. Sonuç olarak, işçi aç, işçi susuz, işçi yaşamıyor, sürünüyor. Burjuvazi ise işçi yaşıyor, işçimize emeğinin karşılığını veriyoruz, işçimiz bize güvensin diye nameler yapıyor.

İşçiler sokaklara dökülmüş, açız diye bağıyor. Maden işçilerimiz greve gidiyor. Ve Yıldırım Akbulut kalkıp "işte işçimize şu kadar veriyoruz, kabul etmiyor, biz ne yapalım" diyor. Dediği de, yer üstündekilere 1.2 milyon maaş, yer altındakilere ise 1.6 milyon maaş. Ve diyor ki, "biz işçiye istediği parayı verirsek, maden ocakları zaten zarar ediyor, o zaman daha çok zarar ederiz". Aynı açıklamayı Özal beyefendi de yapıyor.

İşçiler uyanıyor. Maden işçisine 10 milyon verilse yine azdır. Çünkü oradan emekli olan işçinin sağlıklı yaşama şansı yoktur. Bir işçi arkadaşın, sağlık kontrolünden sonra sağlığının yarısının, yani yaşamının yarısının gittiği açıklandı. İşte burjuvazinin adaleti budur.

İşte burjuvazinin sahtekarlıklarından birkaç örnek. (...) tersanesinde, işçinin baret takması isteniyor. Taşaron firma, yeni ve eski baretleri dağıtırken işçiye bir kağıt imzalatıyor, kağıtta şunlar yazılı. Verilen malzemeler kaybolup parçalandığı ve hasar gördüğü zaman işçinin maaşından malzemenin değerinin üç katı kesilecek. Düşünün şimdi. Bir

baret takılıyor. Kafanıza birşey düşüyor ve sizi koruyacak olan baret kırılıyor, sonuçta sizi koruyor. Fakat bu sefer taşaron sizden onun üç katını alıyor. Sahtekarlığa bakın hem korusun diye veriyor, hem de senden üç katını kesiyor.

Diğer bir madde. Eğer baret takmadan görünürseniz, birinci uyarı olarak ikaz ediyor, ikinci uyarı olarak da, iş huzurunu, iş güvenliğini, vb. bozduğu için (17. madde) işten atıyor. Şimdi düşünün. Baretli veriyor ama hem parasını geri alacağını belirterek takılmamasının yolunu döşüyor, hem de mecburen takacaksın diyor.

İşçi çıkarmak için bahane arıyor. Tazminat vermeden nasıl çıkarırım diye düşünüp duruyor. Tersane gerçekten pasif durumda. İstenildiği gibi işçiyi ezabiliyorlar. Son bir yıl içinde tersane işçisi taşaron işçisinden birşeyler öğrendi, işçinin birleşmesi gerektiğini, birbirini tutması gerektiğini öğrendi.

Olaylar aralık ayında başladı. İşçi arkadaşların hepsi aylığı almak için gittiler. Cevap olarak, yarın verilecek, öteki gün verilecek diye kaçamak cevaplar verdiler. Böyle bir hafta geçti. İşçi kıpırdanmaya başladı ve ilk ciddi uyarıyı çalışmayarak verdi. Bu sırada taşaron geldi, niye çalışmadığını sordu. İşçiler, aylıklarını istediklerini, aylıklar verilmeyeceği takdirde çalışmayacaklarını söylediler. Taşaron, o anda paranın henüz çekilmediğini, hafta sonu çekileceğini ve o gün ödeneceğini söyledi. Buna bazılarını inandı ve birlik dağılmaya başladı.

Bundan sonra işyeri komitesi olarak aktif görevimiz başlamış

oldu. İşçi arkadaşlarımıza o gün de paraların verilmeyeceğini, artık birliğin sağlam olması gerektiğini, başka türlü bunun altından kalkılamayacağını anlattık. Cuma günü geldi ve maaşlar verilmedi. Bir hareketlilik başladı, iş durdu. Paralar istendi.

Patron geldi ve bir konuşma yaptı. Söylediklerini aynen yazıyorum: "Arkadaşlar, işçi kardeşlerim, sizlerin neler hissettiğinizi çok iyi anlıyorum. İnan size hiçbir söz söylemeye hakkım yok. Bana ödenmesi gereken paranın, ödenmemesi dolayısı ile size aylığınızı ödeyemeyeceğim." İşçi arkadaşlar, "cebimizde yol paramız bile yok, yarın işe gelemeyiz" deyip bütün aylıkların akşama ödenmesini, ödenmediği takdirde çalışmayacağını bildirdi. Bunun karşısında patron şöyle dedi: "Arkadaşlar ben de işçilikten yettim, sizden biraz fedakarlık istiyorum. Ağır çalışırsak bazı kişileri utandırmış oluruz. Bu işi yapacağız. Haydi kolay gelsin." Ardından, acil ihtiyaçlar (!) için işçiye 5'er 10'ar bin lira dağıtılacağını söyledi ve çekti, gitti.

Ondan sonra kimse işe başlamadı. Çünkü biliyorduk, parayı alabilirsek bu akşam alabilecektik. Hep beraber oturuldu. Bu durum tersane müdürünü rahatsız etmiş ki, odasından çıkıp bizim yanımıza geldi ve bize şu sözleri söyledi: "Arkadaşlar, burada oturularak birşey çözümlenemez. Dışarıda bekleyin." Herkes buna karşı çıktı. Alınacak paranın hepsinin orada kazanıldığını ve alınmadan tersanenin dışına çıkılmayacağını söyledik.

Bunun üzerine müdür bize "açıklamalarda" (!) bulundu. Taşaronun tersaneden alacağı olmadığını, bir de tersaneye 60 milyon borcu olduğunu söyledi. Kimsenin inanmadığını görünce bizi kendi odasına götürdü. Görüldü ki gerçekten müdür doğruyu

söylüyor, yapılan eylem daha da önem kazanmaya başladı. Montajcılar durdu ve kaynakçılar da aynı şekilde işi bıraktı. Bu arada, taşaronun yalnız olmadığı, 5 tane ortağının bulunduğu öğrenildi. Müdür, diğer ortağı ile konuşmaya başladı ve yarın tersaneye onun geleceğini söyledi.

Akşam komite olarak toplandık. Ve bazı kararlar aldık. Kararlarımız şunlar:

1- İşçi arasında kesin kes tek ses olunacak.

2- Diğer tersanede çalışan işçilerle konuşulup, destek istenecek.

3-Gelen ortaklara karşı kesin tavır konulacak.

4- İşçinin çalışmış olduğu bütün günlerin parası ve müdürden teminat alınmadan işe başlanmayacak.

1., 3., 4. maddeler uygulamaya girdi. Ama ikincisinde tersanenin kadrolu işçisi bize destek veremeyeceğini, bu işin taşaronla bizim aramızda olan birşey olduğunu söylediler.

Toplantıdan çıkan patronlar yine açıklamalarda bulundular. 60 milyonluk miktarının, pazartesi günü, tamamının ise çarşamba günü verileceğini söylediler. Orada işçiyi yumuşatma konuşmaları yapıldı. Bunun üzerine, maaşın tamamının alınacağı çarşamba gününe kadar çalışacaklarını ama, çarşamba günü paranın verilmemesi halinde bundan daha büyük şeyle karşılaşacağı söylenerek dağıldı.

Sonuç olarak, bu eylemde tüm işçiler de, sömürücüler de işçilerin birliğinin neler yapabileceğini gördü. İşçiden korkulacağını bir kez daha gösterdik.

İşçi arkadaşlar artık kendi ürettiği malın kendisinin olmasını istiyor. Bunun çözümü TKP ile sağlanacak. Ve bu "kargaşalar" o güne kadar bitmeyecek, aksine daha da artacaktır.

Fabrikalardan makine sesinden
önce İşçinin Sesi gelecek!
Yıl:16, Sayı:411

İŞÇİNİN SESİ ÇEK-AL

Paylaşım savaşına hayır!
Sınıf savaşına evet!
28 Ocak 1991

Yürükoğlu yoldaşın aşağıda yayınladığımız yazısı, Körfez'de savaş çıkmadan önce bir seminerde yaptığı konuşmadır. Getirdiği çözümlenmeleri, çıkan savaşın hiç eskitmediği, tersine daha da güncelleştirdiği görülecektir.

KAPİTALİZMİN AYNASI KÖRFEZ

R.Yürükoğlu

Körfez krizi neden doğdu? Dünya Körfez'de savaş eşğine neden geldi? Bunun hiç tartışmasız tek bir temel nedeni vardır: Petrol. Bunun dışında söylenen herşey aldatmacadır.

Bölgenin, dünya rezervlerinin yüzde 40-45'i oranında petrolü var. Yüzde 10 Irak ile Kuveyt, yüzde 25 Suudi Arabistan.

Körfez'de krizin başından beri bir şey çok açık. Amerika ile İngiltere savaş istiyorlar. Olayları savaşa itebilmek için ellerinden geleni yaptılar. Bush'un Saddam hakkındaki konuşmalarını okuduk. "Manyak" dedi, "kıçına tekme vuracağız" dedi, "Hitler'dir" dedi. Bush, unutmayalım ki, CIA'nin başından Amerika'nın başına geldi. Karşıdaki düşmanın yapısını bilerek böyle davrandı. Batı ülkeleri için geri adımı olabildiğince zorlaştırmak üzere böyle davrandı. Avrupa'ya "ton" vermiş oldu. Türkiye, şarkıya başlarken ses verirsin, sonra başlarsın ya, onun gibi. Bir yanda ABD öyle bir tondan konuşurken, öte yanda mütteliklerinin "uzlaşalım, anlaşalım" deyişleri yeterince yüksek çıkamazdı.

Önce, "ekonomik abluka ile bu işi çözeriz" dediler. Ekonomik abluka ile gerçekten çözülebilirdi. Irak'ın yiyeceksiz kalması gibi bir beklenti yoktu ama Irak'ın bir tek ihracat maddesi vardır, petrol. Irak petrolünü uzun süredir satamıyor. Tüm ekonomik yaşamı, ekonomik kalkınması petrole bağlı. Saddam'ın da tüm meşruluğu ülkede yaptığı ekonomik kalkınmaya bağlı. Dolayısıyla petrol satışı durduğunda eninde sonunda ülke felç olur. Fakat Amerika ile İngiltere bunu da istemediler. Nedenlerini pek bilemeyiz ama şunu kesin görüyoruz. Bölgeyi, olabildiğince hızlı, savaşa götürmeye çalışıyorlar. Abluka etkilerini göstereceği diye beklemiyorlar.

Dediğim gibi, bölgeye müdahalenin birinci ve temel nedeni petroldür. Daha Irak Kuveyt'e girmeden önce, batı basınında yazılar çıkmaya başlamıştı: Dünya ekonomisinin temel enerji kaynağı böyle üç-beş şeyhin, doğu zorbasının, maceracının eline bırakılamaz.

İkincisi, Sovyetler Birliği dağılıyor. Sovyet cumhuriyetleri bağımsızlık için mücadeleye girdiler, giriyorlar. Böyle bir çözülmeye doğacak otorite boşluğunda Amerikan askerini kullanmak isteği var. Oralara yakın bir yerde asker tutma isteği var.

Üçüncü bir hedef de, soğuk savaşın bitmesinin ardından Amerika'nın dünyadaki liderliğini yeniden ortaya koymaktır. "Soğuk savaş bitti ama yeni koşullarda da dünyanın lideri benim" demek istiyor.

İlginç bir şey de var burada. Savaş isteyen iki ülkeye bakarsanız, ikisi de ekonomik gerilemenin en şiddetle yaşandığı ülkeler, dünyayı ekonomik çöküntüye götürecektir krizin de başını çeken ülkeler.

Bölgede nasıl gelişmeler beklenebilir?

Amerika'nın öne sürdüğü siyasal amaçla, bunu gerçekleştirmek için öne sürdüğü araç arasında bir tutarsızlık var. Söylenen amaç, "Kuveyt'i kurtarmak". Yalnız Kuveyt öyle bir yer ki, Irak'ı bombalamadan Kuveyt'i kurtarmanın olanağı yok. Kuveyt'i kurtarmak, Kuveyt'te savaşa olamıyor. Irak da gerçekten modern bir orduya ve güçlü silahlara sahip. Kullanılacak silahlar olağanüstü. Dünyanın gördüğü en yüksek teknoloji savaşa olacak bu. Bu durumda belki krizin başında düşünülmemiş, belki düşünülmüş, hesapları yapılmış bir durum var ortada. Kuveyt'i yeniden bağımsız bir ülke yapabilmek için Irak'ı yerle bir etmek gerekiyor. Çünkü bu terazi değil, tartasın. Savaş çıktığı zaman, yayılmacılık peşinde koşan Irak ordusu pes etmediği sürece tahribatın nereye tırmanacağını kimse bilemez. Böyle olunca hedef birdenbire Irak'ı yerle bir etmeye, Irak'ın savunma gücünü yoketmeye varıyor.

Irak'ın savunma gücünü yoketme noktasına gelindiğinde ama, Batı'yı çok daha ürktüren almasıklar doğuyor. Zaten Irak'ın kuruluş nedeni bu almasıklara karşıydı. 1920'de Irak diye bir devlet ortaya çıkmışsa bunun üç nedeni

vardır: Biri Osmanlı'nın kalıntısından korku, ikincisi, İran'dan korku, üçüncüsü Arap birliğinden korku. Yani İran ve Türkiye için tampon bölge yaratılmak istenmiştir. Irak'ın silahlı gücü yok edilirse ortaya çıkacak durum çok tehlikelidir. Çünkü Irak üzerinde şu ya da bu nedenle İran'ın da, Türkiye'nin de yüzyıllar boyu iddiası vardır. Öte yanda Suriye de aynı şekilde iddialıdır. O zaman bölgenin üç büyük gücü kapışma noktasına geliyor. Ve ne ilginçtir, ortam Irak-İran savaşının başındaki duruma dönüyor. İran'ın dinsel radikalizmi hem petrol bölgesine, hem İsrail'e karşı çok daha elverişli bir konuma geçiyor. Türkiye için de Musul-Kerkük ile arasında bir güç kalmamış oluyor.

Bu, Saddam'ın her çeşit belasından daha büyük bir beladır emperyalizm için. Değer yargısı kullanmıyorum, bu almasıkları destekler biçimde konuşmuyorum, yalnızca somut durumlardan söz ediyorum. Kuveyt'i kurtarmak istiyorlarmış! O zaman bunun tek yolu Irak'ın ordusunu kırmaktır. Bu olursa Suriye, İran, İsrail, Türkiye kapışacaklardır. Bu, çok daha büyük orduların, çok daha büyük ülkelerin, dolayısıyla onlara destek verecek çok sayıda başka ülkenin savaşa girmesi demektir. Savaşın olağanüstü hızlı büyümesi demektir. Bunun yanında Irak'taki güvenlik aygıtının çökmesiyle, Kürtlerin de bölgedeki parçalarını birleştirip, bağımsız bir devlet kurmayı amaçladıklarını biliyoruz. Bu şekilde eğer "Kuveyt'i kurtarma" hedefi kendi mantığı içinde yürürse, sonuç hiç beklenmedik gelişmelere varabilir.

Bunun yanında hesap edilemeyecek başka öğeler de vardır. Hristiyan ordular Irak'a girerse, Arapları öldürmeye başlarsa, Arap milliyetçiliği nasıl bir tepki gösterecektir? Bölgede tüm sınırlar, cetveli koyup çizilmiş. Sınırları emperyalizm çizmiş. Böyle bir Arap milliyetçiliği yükseldiğinde bunun sonuçları olacaktır. Kuveyt kurtulduktan sonra yönetim ailesi dönecek mi geriye? Ya da Kuveyt'te şöyle ya da böyle bir demokrasi kurulursa, tüm o petrol emirlerinin durumu ne olacak?

Sonra Ürdün ne olacak? Yani pandoranın kutusunu açıyorlar, içinden ne çıkacağı belli değildir.

Dolayısıyla Körfez'de savaş olursa çok sayıda bilinmezle karşı karşıya kalacağız.

Konunun başka bir yönüne gelirsek, Amerika'nın şiddetli dayatması ve tarihin gördüğü en büyük yığınağı yapmasıyla, sanki tüm emperyalist ülkeler Amerika'nın ardına dizilmiş gibi bir görüntü var. Fakat yakından bakınca hiç de öyle değil, Amerika'ya tam destek veren yalnızca İngiltere'dir. Japonya, Almanya ve Fransa başta olmak üzere çok sayıda ileri kapitalist ülke Amerika'nın yanında durmamak için ellerinden geleni yaptılar, yapıyorlar.

Bu durumun şu açıdan büyük önemi vardır. Savaş çıkarsa bu çelişkilerin belki savaş açısından fazla bir değeri kalmaz ama savaş sonrasında barış süreci başladığında çok büyük önemi olacaktır.

Bir de şu var: Avrupa'da ekonomik ve siyasal birliğe yürüyorlar. Fakat bir kriz tüm farklılıkları ortaya seriyor. Fransa'nın tutumu Almanya'dan farklı. Almanya'nın tutumu İtalya'dan farklı. İspanya, Almanya, Fransa ve İtalya'nın ortak tutumu İngiltere'den çok farklı. Danimarka ve Hollanda biraz daha İngiltere'ye yakın. Sonuçta hepsi birbirinden farklı. Bu durum, ekonomik ve siyasal Avrupa birliği yönünde ne kadar adımlar atılabileceği konusunda da gerçekçi bir fikir veriyor.

Sovyetler Birliği'nin Körfez krizindeki rolü kilit rollerden biridir. Amerika'nın bu gücü Ortadoğu'ya yığabilmesinin temel güvencesi, soğuk savaşın bitmesi, Sovyetler Birliği'nin de her konuda Amerika'ya tam destek vermesidir. Sovyetler Birliği'nin geleneksel rolünü oynadığı bir dünyada, Amerika o gücü yığamazdı, bugün de yığamaz. Sovyetler Birliği ne denli paralize olmuş olursa olsun.

Amerika Sovyetler Birliği'nden emin olarak böyle bir adımı attı. Bir süre güzel de gitti işler. Ne zamana kadar? Şevardnadze'nin defolup gitmesine

kadar. Ondan sonra durumlar hızla değişmeye başladı. Sovyetler Birliği'nde neler oluyor tam belli değil. Baltık cumhuriyetlerindeki yetkililere bakarsanız, Gorbaçov çoktan ipleri elinden kaçırdı. Ama bunun propaganda yani biraz fazla gibi. Yine de sosyalizm yanlısı güçler toparlanıyor ve saldırıyorlar, kapitalistler-ajanlar geriliyorlar, bu kadarı belli. Şevardnadze'nin gidişinden sonra, durum değişmeye başladı. Amerika'ya bildiğimiz bir dille cevap vermeye başladılar, "ülkemizin iç işlerine karışamazsınız" gibi. Sovyet diplomatlarının büyük çoğunluğu, Körfez konusunda alınmış tavrın değişeceğini söylemeye başladılar. Ve de Şevardnadze'ye yapılan eleştirinin en önemlisi, Amerika'ya Körfez'de verdiği büyük desteği.

Amerika, Sovyetler Birliği'ni Baltık sorununda sıkıştırmaya başladı. Ortak Pazar, yardımı kesmekle tehdit ediyor. Bu durumda Amerika'yı zor anında yakalayıp, Körfez konusunda muhalif olacakmış gibi bir tutuma girerse, Sovyetler'in eline büyük bir pazarlık gücü geçiyor. O zaman diyebilecek ki, Baltık konusunda fazla üstüne gelme, sonuçta bu benim ülkemin toprağı, ben de Körfez'de sana destek veririm. Eğer Sovyetler Birliği Körfez muhalefetine ciddi ise, o zaman savaş çok zordur.

Bu durumda bile Amerika'nın durumu nesnel olarak çok zordur. Çünkü Baltık'tan sonra Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan geliyor. Oralarda kan gövdeyi götürür. Oradaki halk başka, hem de silahlıdır. Böyle bir ortamda Amerika, Körfez'de bağlanamaz. Böyle iki büyük olayı aynı anda Amerika'nın askersel gücü de, ekonomik gücü de kaldıramaz.

Dolayısıyla Sovyetler Birliği'nde solun yeniden güçlenmeye başlaması, iki almaşık dayatıyor: Ya Amerika Körfez'den çekilecek, Baltık konusuna yoğunlaşacak, ya da savaşı hemen açacak ve hızla bitirmeye çalışacak. Körfez'de işlerin tımandığı bu noktada ortadan sessizce çekilmesi ABD için hazmedilemeyecek bir rezalet olur. Bu nedenle bir an önce Körfez sorununu bitirmek durumdadır. Sovyetler Birliği'nde işler iyice hızlanmadan Körfez işini bağlamak istiyor. Dolayısıyla, adeta paradoks gibi geliyor ama Sovyetler Birliği'nde solun güçlenmesi savaş çıkmasını kaçınılmazlaştırıyor. Eğer sol, iktidarı tam olarak alabilseydi, belki değişik birşey görürdük. Ama sol, iktidarı almış değil, yalnızca güçleniyor. Bu süreçte Amerika Körfez işini bir an önce bitirmek zorunda-dır.

Körfezde savaş çıkarsa, dünya ekonomisine etkileri nasıl olur?

Bir kez şunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Körfez krizi dünya ekonomisi açısından olabilecek en şanssız zamanda geldi. Anglo-Sakson ülkelerinin başı çekmesiyle dünya ekonomisi zaten kendiliğinden bir yavaşlayışa ve başaşağı gidişe girmişti. Böyle bir anda savaş, tüm endekslerde hızlı bir düşüş getirecektir. Savaşı kazanan için de, kaybeden için de. Savaş, ne olursa olsun, dünya ölçeğinde ekonomik gerilemeyi (recession) ekonomik çöküntüye götürür.

Savaşın 5 tane büyük ekonomik sonucu olur:

1. *Petrolle bağlı gelişmeler.* Petrol fiyatlarıyla ilgili neler olabilir, rakamları atlayarak kısaca duruma bakalım. Bundan önceki iki gerileme döneminde, 1974-75 ve 1981-82, petrol

fiyatları ekonomik gerilemenin başını çekti. Bu kez ne olur? Petrol sorununu üç bölümde görebiliriz: Arz, talep, stoklar.

Arz, yani petrol üretimi konusunda durum gerçekten beklenenin çok üzerinde iyidir. Kuveyt ve Irak'ın petrolü dışarıda kaldığı halde, bugün kriz öncesine oranla daha yüksek üretim yapılıyor. Venezüella petrol bakanı, "eğer savaş çıkmazsa tüm dünya petrol ile yıkanacak, fiyatlar yerle bir olacak" diyor.

Talep. 1974 krizinden bu yana özellikle ileri kapitalist ülkeler petrole bağımlılıklarını azaltmak için çalışıyorlar. Dolayısıyla ileri kapitalist ülkelerin petrole bağımlılığı 1974 yılına oranla tam yarı yarıya düşmüş durumdadır. Bunun bir bölümü, bazı ileri ülkelerde petrol üretilmesi sonucudur (İngiliz petrolü gibi) ama net yüzde 25'i petrol dışı enerji kaynaklarına yönelmektedir. Bu olağanüstü bir rakamdır. İleri ülkelerin tükettiği petrolün düşmesinin bir nedeni de bu ülkelerin bir bölümünün ekonomik gerilemeye girmesidir. Dolayısıyla üretim hacmi daralmaktadır.

Stoklar ise son on yılda varılan en yüksek noktadadır. OECD ülkelerinin üç aylık kullanımına yetecek stokları vardır. Bunun üzerine bir 50 milyon varil daha Venezüella, İran ve Suudi Arabistan biriktirmiş durumda ve bunların büyük çoğunluğu denizlerde hareket halinde.

Daha da ilginç birşey var. Amerika şöyle bir karar almış: Savaş çıkarsa petrol fiyatlarının ne olduğuna hiç bakmadan anında büyük bir rezervi piyasaya sokacak, kendi stratejik rezervlerini işletmeye açacak. Amerika'da muazzam bir petrol rezervi var. Bundan günde 2,5 milyon varil, dünya piyasasına çıkartacak. Bu da gösteriyor ki, kağıt üzerinde petrolden bir sıkıntı doğmayacakmış gibi görünmesine rağmen, petrol fiyatlarının yükselmesinden aşırı korku duyulmaktadır.

Söylediklerimi toparlarsam, petrol üretiminde artış, tüketiminde azalma, stoklarda büyük bir birikim var. Dolayısıyla kağıt üzerinde bu kez petrol fiyatları 1974'te 1982'de olduğu gibi bunalımda başı çekmeyecek gibi gözüküyor.

Bu tabii son derece basit ve yanlış bir hesap, gerçekten "kağıt üzerinde". Tarihte hiç öyle olmamış, hiç de öyle olmayacak. Öyle olmayacağının en büyük kanıtı şudur: Henüz en ufak bir petrol sıkıntısı yokken, Körfez'de "savaş çıkabilir" diye kaç kez "savaş zammı" alelacele yapılmaya başlandı. Halbuki henüz hiç sıkıntı yok. Demek ki, bu yalnızca soğuk hesapları kağıda dökme sorunu değildir. Ekonomik işleyişler insanları ilgilendiriyor. İnsanlardan, topluluklardan geçerek ortaya çıkıyor. Dolayısıyla böyle durumlarda *panik* diye bir öge vardır. Panik hiçbir soğuk hesaplara ölçülebilir birşey değildir. Son zamanlarda altın fiyatları, hisse senetleri ve doların durumu ve petrol fiyatları iyice nörotikleşti. Radyoda bir haber, Saddam görüşmeyi kabul etti vb., hop bazıları iniyor, bazıları çıkıyor. Saddam görüşmeyi kabul etmedi, bazıları iniyor, bazıları çıkıyor. Dikkatli düşünüldüğünde bunun bir rasyoneli yok. Daha birşey olmuş değil. Ama öyle değil, insan ögesi var. Örneğin Citicorp, dünyanın en büyük bankalarından biri. Bu bankaya para yatırırların yüzde 5'i gidip "verin benim paramı" desin, banka batar. Yüzde 5 de herhangi bir panik durumunda gidip bunu yapabilir. Tabii ardından iflaslar

birbirini izler. "Domino etkisi" denen şey budur. Onun için panik durumları, toplumsal bunalım ortamları bu tür hesaplara sığmıyor.

2. Körfez krizinin ikinci büyük etkisi, *doğrudan ekonomik etkiler* yoluyla olacaktır. Bir kez, dünya ticareti, çeşitli endüstri dalları, turizm, taşımacılık bundan büyük zarar görecektir. Çeşitli ihraç pazarları kapanacaktır. Dolayısıyla bu tüm ülkelerde işsizliğin artmasını getirecektir. Zaten son iki yıldır tüketicinin tüketim oranında bir daralma var. İnsanlar daha az para harcıyorlar çünkü ellerine daha az geçiyor. Herkes havada bir bozukluk olduğunu görüyor. Bu nedenle eskisi gibi borçlanarak televizyon vb. almak da hızla azalıyor. Gelişmeler tüketicideki daralmayı arttıracaktır. Yapılan hesaplara göre, ilk anda yiyecek fiyatlarında yüzde 10'luk bir artış olacaktır. Bunun da bir rasyoneli yok. Neden, Irak'tan mı geliyor dünyanın domatesi? Ama böyle, *kapitalizmde* böyle. Her fırsatta herkes ötekine bindirmek istiyor. Olan emekçi insana oluyor.

3. Körfez krizinin üçüncü büyük etkisi, devletlerin *mali harcamalarına* olacaktır.

Ekonomiler geriliyor. Ekonomiler gerilemekte iken faiz hadlerini düşürmek gerekir ki borçlanma ucuz olsun. İnsanlar rahatça kredi çekerek üretime, endüstriye yatarsın. İşsizlik azalsın. Fakat bir yandan da enflasyon hâlâ yükseklerde, dolayısıyla enflasyonu indirme zorunluluğu var. Bugün işsizlikle enflasyon arasında, enflasyonla uğraşmayı öne alan ileri kapitalist ülkeler, dolayısıyla güçlü para, yüksek faiz üzerinden gidiyorlar. Ama bu, iki bacağı ayrılmış politika demek oluyor. Ekonomiler geriler, işsizlik artarken, faiz hadlerini düşüremiyorlar.

Böyle bir durumda gelecek savaşın büyük bir masrafı var. Amerikan ordusunu savaş öncesi oraya taşıma gideri 16 milyar pound. İngilizlerin küçük gücünü savaş öncesi oraya götürme gideri, 1 milyar pound. Bir Cruze füzesi 1 milyon pound, bir Patriot füzesi 500 bin pound. Düşünün savaş çıkarsa yapılacak harcamayı.

Böyle savaş durumlarında her zaman ne yapılıyordu? Bu harcama, değişik kanallardan (yeni vergiler yoluyla, fiyatları yükseltme yoluyla vb.) emekçilere aktarılıyordu. Devletin cebinden çıkıyor gözüktüyordu ama sonunda yine emekçiler ödüyorlardı. Bugün ekonominin içinde bulunduğu bu durumda fiyatları yükseltmezler, enflasyonu arttırır. Belki harcamaların bir bölümünü yeni vergilendirme yoluyla halka aktarırlar ama belli ki büyük bir miktar da devletin elindeki kaynaklarından çıkacaktır. Ekonomi gerilemeye başladığı zaman, bunu durdurmak için burjuvazinin elinde (hangi iktidar olursa olsun), kullanacak iki alet vardır. Bir tanesi faiz hadlerini düşürmek, onu yapamıyorlar. Bir tanesi de devlet harcamalarını arttırmaktır. Yani yolları kazıp yeniden yaptırmak, havaalanı yaptırmak vb. Böylece hem işsizliğe bir önlem, hem de ekonomiye para gelir. İşte bu dev boyutlu savaş harcamaları bunun da yapılabilmesini büyük ölçüde engelleyecektir. Dolayısıyla o "Keynes'çi önlemler" dedikleri önlemlerin de önü tıkanmaktadır. Hele savaş uzarsa, devletin gerilemekte olan ekonomileri düzeltme yönünde kullanacağı aletler tam anlamıyla kullanılamaz hale gelecektir.

4. Körfez krizinin dördüncü büyük etkisi, *dolar ve altın* üzerinde olacaktır. Altın ve dolar her zaman kriz dönem-

lerinin sağlam şemsiyesi olarak değerlendirilmiştir. Her krizde dolar ve altın fiyatları yükselmiştir. Tüm devletler, bankalar, şirketler vb. rezervlerini ya altın ya dolara çevirmişlerdir. Fakat yine hemen her zaman da kısa bir süre sonra onların fiyatları da düşer. Bu kez de böyle olacak ve bu kez daha büyük çapta olacak, çünkü Amerika eskisi gibi güçlü değildir. Dolar, hele altın da çöktüğü zaman bu kez devletler iflas ediyor, köşedeki bakkal değil. Böyle bir tehlike de eskisine oranla çok daha fazla bugün.

5. Körfez krizinin beşinci büyük etkisi ölçülebilir bir etki değildir ama saydığım dört faktörden de daha önemlidir. Son çözümlemede, savaşın çıkması, *ekonomideki güven duygusunu* kıracaktır. Panik kavramıyla bağlı bir durum. Paramı yastığımın altında saklayayım demeye başladığı zaman insanlar, işletmeler arka arkaya çöküyor. Her iflas ekonomiyi daha kötü duruma sokuyor, işsizlik o denli artıyor vb.

Bu arada şu kapitalist sistemin insana düşman yapısına bakın: Afrika'da Sudan, Etyopya, Angola, Mozambik ve Liberya'da bugün kıtlık, açlık var. 1991'de 20 milyon insanın açlıktan ölmesi söz konusu. İngiliz askerlerinin Körfez'e götürülmesi için harcanan ve harcanacak para 1 milyar pound. Bu para yalnızca saydığım ülkeleri değil, tüm Afrika'yı 1 yıllığına açlıktan kurtarıyor, 20 milyon insan açlıktan ölmüyor. Amerika ise "yolculuk için" 16 milyar pound harcıyor!!

Körfez krizinin tarihsel anlamı

Şimdi son bir noktaya gelirsek, Körfez krizinin sonunda ne olursa olacak ama tarihsel bir anlamı olacak. Amerika dünya kapitalizminin lideridir. Fakat göreceli olarak gücü azalmış durumdadır. Bugün Almanya, Japonya iki büyük güçtür. Amerika'nın liderliğine meydan okumalar var. Böyle bir durumda, savaşı kazanmak da çok fazla birşey değil, bir de savaşın sonunda barış sürecinde kimin kazanacağı sorunu var. Eğer bu iki süreçten de Amerika kazançlı çıkarsa, o zaman Amerika'nın liderliği yeni bir yaşam süresi kazanmış olur. Ve de zorbalıklar birbiri ardına gelir.

Körfez krizinin tarihsel anlamını Baker'ın bir sözü çok iyi anlatıyor: "Körfez krizi, soğuk savaş sonrası dönemin *tanımlayıcı anıdır.*" Gerçekten de Körfez krizi, dünyadaki bundan sonraki güç dengelerinin, kapitalizmin güce dayalı hiyerarşisinin yeniden belirleneceği andır. Uzun vadeli baktığımız zaman Amerika bazı yapısal hastalıklara sahip ve süreç Amerika'nın liderliğinin değişmesi yönündedir. Körfez, bu sıçrama noktası, bu gidişi geciktirecek ya da hızlandıracaktır.

Savaşın sonunda liderliğin *değişmesi* gibi bir durum yoktur. Ama liderliğin eriyip *yokolması* gibi bir olasılık vardır. Öteki adaylar henüz liderliği alacak güçte değildir. Avrupa, dünyanın en büyük pazarı bugün. Almanya da Avrupa'nın lokomotifidir. Japonya muazzam bir ekonomik güç ama küçük bir ülke. Dolayısıyla, Körfez krizinden ABD'nin darbe yiyerek çıkması, güçleri eşit bir düzeye getirebilir. Ancak liderliğin bir başka ülkeye geçmesi için çok erkendir.

Böyle, emperyalistler arası güçlerin geneliyle eşitlendiği bir dünya ise son derece akışkan, hareketli, tehlikeli ama fırsatlar da taşıyan bir dünya olacaktır.

Yaşamımıza sahip çıkalım

İşçi sağlığı, bizim örgütlü mücadelimizle korunacaktır. Örgütlü mücadelemizi yükseltelim. Yaşamımıza sahip çıkalım.

İşçi Sağlığı Derneği İzmir şubesi, işçi sağlığı, iş güvenliğine sahip çıkalım, sigortasız çalışmayalım konulu bir bildiri çıkardı.

Çok geniş dağıtıldığı, yarattığı tartışmalardan belli olan bildiriye, özellikle sigortasız çalışmamayı hedef alarak oldukça anlamlı olduğu için, gazetemize gönderiyorum.

Türkiye'de sosyal güvenlik kapsamındaki insan sayısı 6-7 milyon civarındadır. Yine Türkiye'de çalışma yaşında olan ve çalışan insan sayısı ise yaklaşık 20 milyon civarında. Sosyal güvenlik kapsamında olmayan da yaklaşık 13 milyon. İşverenler Bağ-Kur kapsamında, kamu çalışanları Emekli Sandığı'na bağlı, sonuçta sosyal güvenlik kapsamında olmayan insanların ağırlıklı SSK kapsamında olması gereken işçiler olduğu ortaya çıkıyor. Sigortasız kesime baktı-

ğımızda da bunların ağırlıklı küçük ve orta sanayide çalışan çırak, kalfa, geçici işçi, vb. ile orta ve ortanın üzerinde tarım işletmelerinde çalıştığını görürüz.

Türkiye'de çok önemli ve yakıcı bir sorun olan işçi sağlığı konusunda İSD üzerine düşen ölçüde etkin ve militan bir mücadele verme çabasında. Son dönemde yaşananlar da İSD'nin süreç içinde daha sık adımlarla ve daha uzun nefeslerle yer alacağıdır.

"İş kazaları artık iş cinayetlerine, meslek hastalıkları kitlesel kırılmaya dönüşmektedir. İşçinin sağlığı üzerine pazarlık yapılmaz, yaptırmayacağız." (Bildiriden)

Bildirinin bu bölümü İSD'nin işçi sağlığı konusundaki tavrını da açık ve net olarak ortaya koyuyor sanırım.

Sağlığımıza, kültürümüze, bilimimize, geleceğimize, sorunlarımızla ilgilenen kuruluşlara sahip çıkalım.

Sigortasız çalışmaya hayır diyelim.

İşçi sağlığı, bizim örgütlü mücadelemizle korunacaktır. Örgütlü mücadelemizi yükseltelim.

Ferhat Demir, İzmir

İşçi Sağlığı Derneği (İSD) İzmir şubesinin yayınladığı bildiri:

İşçi sağlığı, iş güvenliğine sahip çıkalım, sigortasız çalışmayalım!

Sigortasız çalıştırma yasalarca yasaklanmasına karşın sigortasız işçi çalıştırma yaygın biçimde sürmektedir. Deneme amacı ile bile olsa çalışan herkes çalışmaya başladığı günden itibaren Sosyal Sigortalar kapsamında olup, işveren işçiyi Sosyal Sigortalar Kurumu'na bildirmek zorundadır.

Özellikle konfeksiyon atölyelerinde, ayakkabı imalathanelerinde ve benzeri küçük işletmelerde işçiler sigortasız çalıştırılmaktadır. Buralarda çalışan işçiler bu duruma hayır demelidir. Çünkü SSK'nın işleyişindeki aksaklıklara rağmen iş kazaları, meslek hastalıkları, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde kanundaki yazılı şartlarda işçiler SSK'dan yardım alacaklardır. İşçinin bu yasal haklarını elde etmek için mücadele edelim, sigortasız çalışmayalım.

İşçi arkadaş,

İşçi sınıfının en çok ihmal edilen kesimi olarak sorunlarımız bu kadar da değildir. İşçiler küçük işletmelerde en sağlıksız koşullarda çalıştırılmakta, uzun çalışma saatleri içinde hastalık yapıcı etkenlerle her an yüzyüzeyiz. Ayakkabı imalatında çok sağlıksız ortamlarda, gerekli koruyucu önlemler alınmadan kullanılan maddeler işçinin sağlığından

çok şeyleri götürmektedir. İş kazaları artık iş cinayetlerine, meslek hastalıkları kitlesel kırılmaya dönüşmektedir. İşçinin sağlığı üzerinde pazarlık yapılamaz, yaptırmayacağız.

Derneğimizin kuruluşundan itibaren işçi sınıfının başta sağlık ve iş güvenliği ile ilgili sorunlarının sürekli takipçisi olduk ve bu yolda mücadelemizi sürdürmekteyiz. İşçi sağlığı alanında sizlerin yaşamakta olduğunuz sorunların çözümü için olanakları ölçüsünde mücadele yürütmektedir. Bu nedenle sizlerin işçi sağlığı alanında hekimlik ve hukuk konularında danışmanlık görevlerini yerine getirecektir.

İşçi arkadaş,

İş kazalarını asgariye indirmek, meslek hastalıklarını yoketmek ve iş güvenliğini sağlamak için, sağlığımıza sahip çıkmak için, örgütlü mücadeleyi yükseltmek için İşçi Sağlığı Derneği sizleri saflarına çağırılmaktadır.

Sigortasız çalışmaya hayır diyelim!

Kendi sağlığımıza sahip çıkalım!

Yasal süreler olan 7,5 saat, haftada 40 saat çalışmak için mücadele edelim!

Burjuva kadın hareketi kadın sorunu konusunda sürekli feminizmi ileri sürüyor ama,

Kadın haklarını savunucusu prol taryadır

Aralık ayında, İzmir'de TÜSES etkinlikleri içinde "Kadın Sorunsalı" adlı bir panel düzenlendi. Bu panele Prof. Necla Arat, Dr. Erdal Atabek konuşmacı olarak, Doç. Dr. Korel Göymen ise yönetici olarak katıldı.

Panelin içeriğinin daha net olması için TÜSES hakkında bilgi vereyim. TÜSES, sosyal demokratların Aydınlar ocağına alternatif olarak kurmuş oldukları bir vakıf. Açık şekli Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı. Vakfın amacı sosyal demokrat politikanın oluşması için araştırmalar yapmak, sosyal demokrat çözümler oluşturmak, İsveç modelini tanıtmak. Bu amaçla birçok etkinlik, panel düzenleme çabası var, düzenliyor

da. Tüm çabası liberal burjuvazinin istekleri doğrultusunda politika üretmek. Paneli anlatınca sanırım işlevi daha net anlaşılacak.

Panelin içeriği kadın sorunuydu. Erdal Atabek'i TÜSES vakfı dışında tutmak istiyordum. Konuşması da sosyal demokratların düşüncelerinden farklıydı. Değindiği konu aile içi demokrasiydi. Erdal Atabek açıkça söylemedi ama benim konuşmasından çıkarttığım sonuç, demokrasi aile içinden başlar, oldu.

Prof. Necla Arat konuşmasında öncelikle feminizmin kadın hakları savunuculuğu olduğunu belirtti. Sonra, çevremdekilerle görüşüyorum, "kadının ezilmesine ben de karşıyım ama femin-

ist değilim" diye ekliyorlar dedi. Feminizmin kötü bir şey olmadığını söyleyerek, sanki kadın hakları savunusunun ya da kadın haklarının çözümünün feminist düşünceyle olacağını belirtti. Tam liberal burjuva bir düşünce. Neden mi bu şekilde düşünüyorum? Bu en başta feminizmin tanımından çıkıyor. "Kadınların erkeklerle eşit siyasal haklara sahip olması için kapitalist düzenin yapısına değinmeden savaşım ve burjuva kadın hareketi" (*Politika Sözlüğü*, Sosyal Yay., İst. 1979 s. 83)

Evet bir burjuva, ya da liberal bir bilim adamı için feminizmi savunmak ve savunulmasını istemek çok doğaldır. Hele dünyada sosyalizm kapitalizme dönüşür-

ken(!), kapitalizmin dışına çıkacak bir kadın hareketini, proleter kadın hareketini savunacak değiller ya. Sosyal demokratlar da düzenin bu konudaki "eksikliği"ni" sanki kapitalizmin bir ürünü değil, sınıflı toplumların bir ürünü değil de, insanların öznel davranışlarının bir ürünüymiş gibi gündeme getirmektedir. Bu nedenle burjuva kadın hareketi olarak da feminizmin elbette ki burjuva sınırların ötesinde bir şey söylemesini beklemiyoruz. Ancak zorda kalırlarsa bazı sorunlar ön tarafa çıkıyor, özellikle işçi sınıfı bu sorunlara sahip çıkıyorsa.

Kadın sorununda da gerçek çözümü proletarya taşıyor. Kadınlar ve erkekler eşit siyasal haklara sahiptir. Kadınların ezilmesinin

temel nedeni kapitalizmdir. Kadın ve erkek işçiler, emekçiler birlikte mücadele edip emekten yana erki kuracaktır. İşçi sınıfımız proletarya diktatörlüğüne geçer geçmez kadın sorununun hemen çözüleceğini de söylemiyor. Nasıl ki proleter devrimle iktidarın proletaryaya geçmesi hemen komünizmi getirmeyecek ama komünizm için yolu açacaksa, proletarya diktatörlüğü de kadın sorununun çözümü için nesnel zemini hazırlayacak, ilk büyük adımları atacaktır. Binlerce yıl erkek egemenliği ile yaşayan, erkek egemen ideolojiyle yetişmiş bir toplumun değişmesi kolay değildir.

Panelde başka bir konuya daha özenle değiniyorlardı. SHP nin koyduğu kadın kotasından bahsediyorlardı. SHP kadın sorununda yüzde 25 kota koymuştu. Böyle yaparak SHP, aklınca kadınları kendi içinde örgütleyeceğini sanıyordu. İsteği yalnızca hayal olarak kalıyor.

Panelde konuşulanlar elbette yalnızca bunlar değildi ama en önemlileri bunlardı. Gerçekte kadın sorunu konusunda en ileri istemleri savunan parti olduğumuz için panelde konuşulan konularla ilgili bir çok değişik yönde yazılar yazmak olanaklı. Özellikle programımızdaki istemler ve R. Yürükoğlu yoldaşla yapılan söyleşi iyi incelendikten sonra burjuva kadın hakları savunucularıyla ilgili her yönde yazı yazmak çok daha kolay.

Kadın sorununun çözümü için ilk dev adım İleri Demokratik Halk Devrimi ile atılacak, proletarya diktatöryasıyla çözüm yolları açılacaktır. Kadın sorunu komünizmde tam ve kesin olarak çözülecektir.

E. Tezcan, Ege

F. D., Ege

İzmir'de, Zonguldak'taki işçilerle dayanışma eylemi yapıldı

İşçiyiz, güçlüyüz, kazanacağız

İzmir'de, Zonguldak'taki işçilerle dayanışma eylemi yapıldı.

Önce dayanışma eyleminin nasıl geliştiğini aktarayım. İzmir'de Genel Maden- İş sendikasına bağlı MTA çalışanları, Zonguldak'ta grevi sürdüren işçilerle dayanışma toplantısı kararı alındı. Fakat emniyetten izin alamayınca, Bornova Sabuncubeli'nde bulunan MTA işyerine hem grev ziyareti yapma, hem de o gün maaş almaya gelecek işçilerle dayanışma eylemi düzenleme kararı alındı. Ayrıca, İzmir'de bir dayanışma ve barış mitingi düzenlenmesi ve Zonguldak'a otobüslerle gidilmesi kararı alındı. (Otobüsümüz, hareket günü, İzmir çıkışında durdurulup, geri

çevrildi.)

Eyleme, maaş almak için işyerine gelmiş olan MTA işçileri, Petrol-İş sendikası Aliağa şube yöneticileri, Petkim işçileri, Belediye-İş sendikası yöneticileri, Hava-İş İzmir şube başkanı, belediye trolleybüs atölyesi işçileri, Bornova otobüs garajı işçileri, Otomobil-İş İzmir şube başkanı, Gıda-İş 4 nolu şube başkanı, İşçi Sağlığı Derneği İzmir şube yöneticileri ve üyeleri katıldı. Petkim işçilerinin getirdiği yoğurtlar, meyvalar dağıtıldı. Petrol-İş sendikası Aliağa şube sekreteri Adem Tunç bir konuşma yaptı ve işçiler konuşmanın ardından bordrolarını yaktılar. Tüm MTA işçileri dayanışmacı işçilerle el sıkıştılar.

Dayanışma için gelen işçiler tam gitmeye hazırlanırken, Belediye-İş üyesi Bornova otobüs garajı işçileri işçi tulumlarıyla dayanışma ziyaretine geldiler. Belediye otobüs garajı işçilerinin iş elbiseleriyle gelmesi ortalığı daha da canlandırdı, coşku kattı. Petkim işçisi bir arkadaş öncülüğünde "işçiler elele genel greve" sloganı bütün işçilerin katılımıyla defalarca atıldı. Daha sonra, Zonguldak'a gidileceği ve katılmak isteyen MTA işçilerinin ücretsiz götürüleceği açıklandı. Oradan, Otomobil- İş'in Lucas-Dizel'deki grevine gidildi.

Lucas-Dizel'de grev gözcüleriyle sohbet edildi. Buradaki işçi arkadaşlara da yoğurt ve meyva

verildi. Grev hakkında sohbet edildi. Anlattıklarına göre işveren şefler ve stajyer öğrenciler eliyle imalatı sürdürüyormuş. Stajyer olan Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerine işçilerin eski maaşı verilerek haftada üç gün üretim yaptırılıyormuş. Ayrıca kapsam içinde olan şefler, işçiler, geçen dönem yapılan toplu sözleşmede kapsam dışı kalmışlar. Grev 99. gününde. İşçiler dışarıda nöbet tutuyorlar.

Zonguldak'taki madenci tümenleri, işçi sınıfına grev nasıl yapılır gösterdi. Bundan sonra, tüm grevler böyle olacaktır. İnançımız tamdır. "Gemileri yakıt, geri dönüş yok".

İşçi sınıfı emperyalist savaşa hayır,

Sınıf savaşına evet diyor

Zonguldak grevi ile başlayan militan eylem süreci Türkiye işçi sınıfı tarihinde yeni bir çığır açtı. Biz, *devrimci gençliğin sesi* olarak bu hareketlenmenin dışında kalamazdık ve kalmadık da. Çevremize işçi sınıfının eylemlerinin önemini aktarmaya çalıştık.

1991 yılının savaşkan bir yıl olacağı, sınıf savaşımının çok farklı boyutlarda yükseleceği toplumun tüm kesimleri tarafından açık seçik görülebiliyordu. Zonguldak maden işçileri tarafından başlatılan grev, Türkiye işçi sınıfına yeni bir soluk yeni bir ses getirdi.

Burjuvazi toplu iş sözleşmelerine bir çözüm getiremeyip zaten iyice keskinleşmiş sınıf çelişkilerinin su yüzüne çıkmasına engel olamayınca, Körfez kirizini bir şans olarak gördü ve "vatan, millet, sakarya" edebiyatıyla aynı zamanda sınıf savaşımının yüksek boyutlara ulaşmasını engellemek istedi. Ama toplumun ilerici ve itici gücü işçi sınıfı, emperyalist çıkar savaşlarına hayır diyerek daha zorlu bir savaş, sınıf savaşını seçti.

Zonguldak grevi ile başlayan militan eylem süreci Türkiye işçi sınıfı tarihinde yeni bir çığır açtı. Şevket Yılmaz bile işçi sınıfının geri dönülmez bir yola girdiğini söylemeye başladı. Bugüne kadar uzlaşmacı bir tavır takınan sendikacılar da işçi sınıfının militan istemleri karşısında daha fazla dayanamayıp "genel eylem" adı altında bir günlük eylem kararı alıp, "üretimden gelen gücümüzü kullanacağız" demeye başladılar.

Burjuvazinin, işten çıkartırız, soruşturma açarız tehditlerine işçi sınıfı kulak asmadı ve genel eylem yüzde 90'lara varan katılımıyla gerçekleşti. Bu süreçte işçi sınıfı, burjuvaziye ve, işçi sınıfının kendiliğinden bir sınıf olduğunu söyleyip duran bazı devrimci çevrelere gereken cevabı verdi.

bu verdi.

Bazıları, işçi sınıfı hareketini kendiliğinden bir sınıf hareketi olarak değerlendirip, açıktan küçümserken, bazıları da "yapıcı eleştiri" adı altında eylemin önüne set çekmek istediler. İşin sevindirici yanı, sınıf bilinçli işçiler, bu sözde işçi sınıfı yanlılarını ciddiye bile almıyorlar.

Biz, *devrimci gençliğin sesi* olarak bu hareketlenmenin dışında kalamazdık ve kalmadık da. Çevremize işçi sınıfının eylemlerini önemini aktarmaya çalıştık.

Altında imzamız bulunan onikinin üstünde belgiyle kuşlamaya çıktık. Karabağlar sanayi bölgesine ve Akıncılar gecekondu semtlerine bu belgileri dağıttık.

Kullandığımız belgilerin bazıları şunlardı: "Yükselt işçinin sesini", "işçiler birleşin, iktidara yerleşin", "şan olsun işçi sınıfına", "işçiler elele genel greve", "Türk-Kürt elele devrime", "haksız savaşa hayır", "işçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz",

"gerçek demokrasi işçilerle gelecek".

Görevden sonra olayın muhasebesini yapan yoldaşların mutluluğu, açıkça görülüyordu. Bizi sevindiren başka bir nokta ise, ertesi gün eyleme çıktığımız yerlere keşif için giden yoldaşın, ıslanıp okunamamasından korktuğumuz belgilerin bir tekini bile yollarda göremediğini ve gereken yerlere ulaştığını söylemesiydi.

1991'de kavga alanlarındayız. *Devrimci Gençliğin Sesi, İzmir*

Liseli gençlik kavgada

Türkiye'de işçi sınıfı hareketi giderek güç kazanmaktadır. İşçi sınıfı hareketinin en büyük yandaşlarından birisi de yüksek öğrenim öğrencileridir. Çünkü öğrenci gençlik kendi kurtuluşunun işçi sınıfının iktidarına bağlı olduğunu bilmekte ve hemen her gün eylem yaparak bu isteğini dile getirmekte, ortamı hareketlendirmektedir.

Biz de bütün bunları gözönüne alarak bir yazılama yapmaya karar verdik. Yazılama yapacağız-

mız yeri, İzmit'te bir lise olarak belirledik. Burayı seçmemizdeki amacımız yükselen gençlik hareketine liselilerin de katılımını sağlamak, onların gelecekteki hayatlarına şimdiden yön verecek düşüncelere sahip çıkarak, liselilerin de işçi sınıfının devrimci savaşına destek vermelerini sağlamaktır.

Bu amaçla belirlenen lisenin çevresinde araştırma yaptık. Nerele yazılama yapacağımızı ve gününü kararlaştırdık. Belirlediği-

miz günde, kararlaştırdığımız yerde buluştuk. Belirlenen saatte yazılama yapacağımız yere gittik ve organize bir şekilde yaklaşık 2 saat süren yazılama eylemimizi başarıyla tamamladık.

Yazdığımız sloganlar şunlardı: "Liseli gençlik YÖK'e karşı kavgada", "yükselt gençliğin devrimci sesini", "gerici eğitim sistemini değiştireceğiz" ve "gençliğin devrimci sesini liselerde yükselteceğiz".

Devrimci Gençliğin Sesi, İzmit

Yolumuz işçi sınıfının devrimci yoludur

Attığı adımlarla yeri göğü inleyen işçi sınıfı, yükselen toplumsal muhalefet, kısacası keskinleşen sınıf çelişkileri ortamında gençliğin önemi de artıyor.

Öğrencisi, işçisi, işsiz.. Gençliğin her kesiminden insanların çok olduğu, toplumun önemli bir çoğunluğunu oluşturan gençlik sınıf mücadelesinde nerede olmalıdır? Bu sorunun yanıtı, "gençliğin yolu işçi sınıfının devrimci yoludur".

Toplumun en ilerici unsuru olan işçi sınıfı devrimin öncüsüdür. İşçi sınıfının bu mücadelesinde gençliğe düşen, okulunda, evinde, işyerinde, kahvesinde insanlara var olan sınıf çelişkilerini anlatarak, somut sorunlar temelinde kavgayı yükselterek, bu kavganın işçi sınıfı önderliğinde yapılacak devrime akmasını sağlamaktır.

1980'de gelen faşizmin bir süre içinde çözülüp "güdük bur-

juva demokrasisine" dönüşmesiyle oluşan bu sistemin, insanları ve özellikle gençleri laçka bir yaşam içine sokma çabaları boşa çıkartılmalıdır. Gençliğin, hergün artan sömürüye hayır diyebileceğini göstermeliyiz.

Haydi arkadaşlar, işçi sınıfının artan militan mücadelesini yükseltelim. İşçinin gür sesini okullarımızdan da yükseltelim.

Ümit Özer, İzmit

Zaman, doğru kararı sağladı

Bu mektubumda sizlere birkaç konudan bahsedeceğim. İlk olarak, benim tecrübesizliğimden dolayı yaptığım bir hata üzerine sekreterimle yaptığım bir konuşmayı anlatacağım.

Altımdaki yoldaşlardan birine, benim hakkımda bilmemesi gereken bazı bilgileri söyleyebildim. Ve bunu sekreterime söylemeye cesaret edemedim. Fakat sonra bütün bir gece boyunca bu konuyu düşündüm. Zaman, bana doğru karar vermeme sağladı. Sonunda bir sonraki görüşmemizde bu durumu söylemem gerektiğine karar verdim. O gün geldi ve ben herşeyi anlattım. Evet, bir hata yapmışım, bundan tek zararlı çıkacak olan da bendim. Ama beni asıl üzen ve ilgilendiren konu bu hatayı sekreterimden gizlemektir.

Bu olay karşısında sekreterim bana hiç aklıma gelmeyecek bir şekilde davrandı: Bir hata yaptığımı söylemesinin yanı sıra, bu durumu ona açıklamamın bu hatayı örten bir durum olduğunu ve bu aşamadan sonra bu yönü

üzerinde durmak gerektiğini söyledi. Bu durum beni biraz olsun teselli etti ama yine de sizlere aktarmaya ceseret edebilmem biraz zaman aldı.

İkinci olarak, okulumdaki bazı eylemleri aktaracağım.

Üniversitede bir ay önce, öğrenci yemekhanesinde verilen yiyeceklerden dolayı zehirlenmeler oldu. Bunun üzerine biraz geç olmasına rağmen bir yemek boykotu yapıldı. Dekan yemekhaneye geldi. Dekan orada, bizler sanki hiçbir şeyden anlamayan insanlarımız gibi saçmalamaya başlayınca birkaç öğrenci onu orada konuşmalarıyla alt ettiler. Ertesi gün yemekler güzeldi, ama ondan sonraki günler yine bozuldu.

İnsan hakları haftasında okul kantininde bir forum düzenlendi. Saz çalındı, şiirler okundu, konuyla ilgili konuşmalar yapıldı. Ve katılım oldukça fazlaydı.

Zonguldak grevi nedeniyle okulda sürekli dinleti yapıldı.

Tüm yoldaşlara çalışmalarında başarılar dilerim.

Tülây Öztürk, İzmir

Sosyalizmden yana güçler karşı-devrimci güçlere karşı saldırıya geçti

1 numaralı ajan da düştü, Gorbaçov'un da s nu geliyor mu?

Baltık ülkelerinde olan olaylar özünde Sovyetler Birliği'ndeki erk kavgasının karşı-devrimin en olgunlaşmış çıbanında patlamasıdır. Buradan da bütün ülke çapına yayılması kaçınılmazdır.

Baltık ülkelerindeki olaylar Sovyetler Birliği'nde, sosyalizmden yana güçlerle, karşı-devrimciler arasındaki kavgayı kızıştırdı. Bu kavga en başta *glasnost* ve *perestroykanın* mimarı, Alexander Yakovlev'i ve bazı kilit reformistleri saf dışı etti.

409. sayımızda, tepedeki dört ajanı sıralamıştık. Hatırlarsak, Alexander Yakovlev (bir numara), Edvard Şevardnadze (iki numara), Mihail Gorbaçov (üç numara) ve Vadim Bakatin (dört numara) Sovyet yönetiminin tepesindeki dört ajandır demiştik. Bu ajanlardan, önce, Bakatin İçişleri Bakanlığı görevinden alındı, Şevardnadze de 4. Halk Temsilciler Kongresi'nde Dışişleri Bakanlığından istifa etti.

Yakovlev, bir zamanlar SBKP'nin ideoloji sorumlusu ve Gorbaçov'un en yakın danışmanı idi. Gorbaçov devlet başkanı seçildikten sonra oluşturduğu Başkanlık Konseyi'nde yer aldı. Burada da reformların teorisyenliğini yaptı. 4. Halk Temsilcileri Kongresi'nde Gorbaçov'un danışma kurulu olan Başkanlık Konseyi'nin kaldırılması kararı alındı. Böylece en başta Yakovlev olmak üzere Gorbaçov'un bazı yandaşları saf dışı edildi.

Gorbaçov, Yakovlev'e yeni görev veremedi. Parti ve ülke içindeki güçler dengesi buna izin vermedi. Buna rağmen Yakovlev, Gorbaçov'a, bazı eski yandaşlarının tersine destek vermeyi sürdürdü. 22 Ocak'ta Gorbaçov'un,

Baltık ülkelerindeki gelişmelere ilişkin düzenlediği basın toplantısında, Yakovlev ve Başkanlık Konseyi üyesi ve dış ilişkiler uzmanı Yevgeny Primakov da hazır bulunarak, yabancı basın karşısında bu üçlünün birlikteliğinin sürmekte olduğunu gösterdiler.

Dördüncü ajan Bakatin ile de Gorbaçov'un yakınlığı sürmektedir. Gorbaçov, Bakatin'i en yetkili başbakan yardımcısı yapmak iste-

di. Fakat, Sovyet Cumhuriyetleri başkanlarından oluşan Federasyon Konseyi Bakatin'i kabul etmedi ve Vitaly Doguzhiev'i tercih etti. Gorbaçov'un, bu gelişmelerin ardından söylediklerinden çıkan, Bakatin'in bir başka sorumlu göreve getirilmesini düşündüğü-

dür. Bu şunu gösteriyor: Gorbaçov güçler dengesi elverdiği ölçüde, sadık yandaşlarına tekrar önemli sorumluluklar vermek istiyor.

Gorbaçov'un saf dışı bırakılan öteki yandaşlarına değinmeden geçemeyeceğiz. Başkanlık Konseyi'nin lağvedilmesi ile Stanislav Shatalin ve Nikolai Petrakov da işlerini kaybettiler. Ve ikisi de, Baltık ülkelerindeki olayları bahane ederek saldırıya geçtiler.

Shatalin, kabul edilmeyen "500 günde pazar ekonomisine geçiş" planının sahibi ve Gorbaçov'un ekonomik danışmanı idi. Shatalin, liberal *Komsomolskaya Pravda*'da yayınlanan açık mektubunda, Gorbaçov'u reformları

yınlanan açık mektubunda "o-layların gelişmesini artık etkileyemediğini" söyleyerek, kendisinin Gorbaçov'dan uzaklaştığını belirtti.

Gorbaçov'un yandaş kaybı, hükümet değişikliği ile de devam etti. Gorbaçov'un yakın çevresinden bazı kilit reformcular saf dışı edildi. Bu reformcular şunlardır: Eski başbakan yardımcılarında ekonomi uzmanı Leonid Abal-kin, dış ticaret uzmanı Stepan Sitaryan, Gorbaçov'un teknik danışmanı Yuri Osipyan.

Gerek lağvedilen Başkanlık Konseyi, gerekse hükümet değişikliği ile saf dışı bırakılan reformcuların yerine daha solda, sosyalizmden yana güçlerin desteklediği insanlar gelmişlerdir.

Nereye Gorbaçov?

Savunma bakanı Mareşal Dimitri Yazov, Litvanya'daki olayların ardından yaptığı açıklamada, Litvanya'da "demokratik sloganlar arkasında amaçlı ve ardıcıl çaba ile burjuva diktatörlüğü kurulmaya çalışılıyordu", dedi.

Bu açıdan baktığımızda, Soyuz gurubunun, Litvanya olaylarında, Gorbaçov'un aldığı iki yüzlü tutumu acımasızca sergilemesi ilginçtir. Soyuz gurubu liderlerinden, karşı-devrimcilerin "kara albay" diye bahsettiği Viktor Alksnis, Gorbaçov'u ihanetle suçladı. Alksnis, Gorbaçov'un, anayasaya uygun olarak doğrudan başkanlık yönetimi ilan etme yerine Litvanya'da Ulusal Kurtuluş Komitesi kurduğunu, bu komite aracılığı ile askeri operasyona emir verdiğini açıkladı. Olaylar böyle gelişirken, Gorbaçov'un "trajik olayı" ertesi sabah öğren-

dim demesi, olayların sorumluluğunu Litvanya'daki sosyalizmden yana güçlerin ve ayrılıkçı Litvanya yönetimine karşı olan ordunun üzerine atması, hilekarlığının son bir örneği oldu.

Gorbaçov'un sosyalizmden yana güçleri öne sürüp, sonra kenara çekilmesi bir yıpratma taktiği de olabilir, bugün sıkıştığı "ortacı" konumun sonucu da olabilir. Ama sonuçta sosyalizmden yana güçlere darbe vurmuştur.

Öte yanda karşı-devrimci partiler, guruplar da, Litvanya ve Latviya'daki olaylardan Gorbaçov'u sorumlu tuttular. Moskova'da yapılan protesto yürüyüşünde ve mitingde "diktatörlüğe geçit yok", "kahrolsun Gorbaçov", "Allah Rusya'yı Bolşeviklerden temizlesin", "kahrolsun komünist parti cellatları" gibi hem komünizme hem de Gorbaçov'a karşı sloganlar atıldılar.

Gorbaçov'un bugünkü konumunda durabilmesi kavganın kızıştığı bir ortamda, imkansız gibidir. Bunu gören Gorbaçov'un eski yandaşı Shatalin, Gorbaçov'u uyarıyor. Gorbaçov'un partiden istifa etmesini, başını Yeltsin'in çektiği karşı-devrimcilere güvenmesini ve reformları süratle uygulamasını istiyor.

Shatalin'nin uyarısı boşuna değildir. Bugün, sosyalizmden yana güçler karşı-devrimci güçlere karşı saldırıya geçmişlerdir. Baltık ülkelerinde olan olaylar özünde Sovyetler Birliği'ndeki erk kavgasının, karşı-devrimin en olgunlaşmış çıbanında patlamasıdır. Buradan da bütün ülke çapına yayılması kaçınılmazdır.

Ahmet Fırat

Küba, birçok konuda komünistlere örnek oluyor

"Kötü devrimi" sonuna kadar savunacağız

ABD, 32 yıldır dize getiremediği Küba halkını, ne yazık ki Doğu Avrupa ülkeleri ve Sovyetler Birliği'nin desteğiyle dize getirebileceğini düşünüyor. Ancak Küba Komünist Partisi ve Küba halkı, tarihsel konumlarının ve görevlerinin çok iyi bilincindedirler.

"Şimdi iki, üç, dört ya da beş tür sosyalizm, ya da komünizm var: 'İyi sosyalizm' ve 'kötü sosyalizm'. Emperyalistlere göre bizimki, 'kötü, tahammül edilmez ve affedilmez devrim'. Ne şans ki, elimizde, dünya yüzünden silinmesi gereken, 'kötü sosyalizm', 'kötü komünizm' ve 'kötü devrimle' kaldık. Emperyalistlerin mantığı işte böyle." (Fidel Castro)

73 yıl önce Lenin'in diktiği kıtıl sancak, emperyalizm ve işbirlikçisi Gorbaçov'lara rağmen, devrimin 32. yılında Küba halkı ve Kastro'nun ellerinde onurla dalgalanıyor.

Gorbaçov'un emperyalizmle uzlaşmasıyla, sosyalist sistemin çöküşü ve karşı-devrimcileşme-

siyle Küba, emperyalizm karşısında yalnızlığa itildi. Bütün bu olumsuz koşullara karşın Küba halkı "ya sosyalizm, ya ölüm" belgisiyle yeni savaşlara hazır bekliyor.

Küba, Kastro yoldaşın liderliğinde 32 yılda, eğitim, sağlık, konut gibi sosyal hizmetlerde, alt yapı kurmada, endüstride, vb. önemli adımlar attı. Merkezi planlamayla, kaynak ve olanakların ihtiyaca göre dağıtımıyla, bölgeler arası dengesizlikler azaltıldı.

Küba Komünist Partisi, aktif yığın demokrasisinin uygulanaşına güzel örnekler vermiştir. Karşı devrimin güçlendiği bir ortamda bile, şubat ayında yapılacak 4. kongreye hazırlık amacıyla tüm

toplumun katıldığı bir tartışma açtı. Halk, fabrikasında, işyerinde, ülkeyi, sosyalizmi ilgilen-diren her konuyu tartışıyor. Tartışmalara gazete ve TV'de yer veriliyor. Küba'da kapitalist reformların propagandasını yapan Sovyet yayınlarına bile izin veriliyor.

Küba'nın en zor günlerde bile böyle bir tartışma açması, halka ve sosyalizme olan inancı anlatmaktadır.

Küba Komünist Partisi böyle düşündüğü için, Sovyetler Birliği ve karşı-devrimlerle ya da reformlarla kapitalizme dönmekte olan Doğu Avrupa'nın sosyalist ülkeleri, Küba'nın gelişmesinde önemli bir rol oynayan yardımlarını kestiler.

Bunun yanında Çekoslovakya, Bulgaristan, Macaristan ve Polonya, "Küba'nın insan hakları konusunda yakından denetlenmesi gereken bir ülke" olduğuna ilişkin Birleşmiş Milletler kararını desteklediler. Temmuz ayında, Çekoslovakya, Havana'daki elçi-

liği eliyle mülteci provakasyonu düzenledi.

Sovyetler Birliği'nin tutumu da çok farklı değildir. 1990'da Küba'nın Sovyetler'le olan ticareti, toplam dış ticaretinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Ancak 1991'den itibaren Sovyetler, şeker alımını ve petrol satımını dünya pazar fiyatlarından yapacaktır. Sovyetler Birliği bu yolla, Küba Komünist Partisi'ni reform yapmaya zorlamayı hedefliyor.

Kastro yoldaş, böyle bir durumda Küba halkının ne yapacağını, bir yıl önce söylediklerini hatırlatarak açıkça söyledi.

"Sosyalist sistem çözülsede, biz ülkemizde sosyalizmi kurmayı sürdüreceğiz."

ABD, 32 yıldır dize getiremediği Küba halkını, ne yazık ki Doğu Avrupa ülkeleri ve Sovyetler Birliği'nin desteğiyle dize getirebileceğini düşünüyor. Ancak Küba Komünist Partisi ve Küba halkı, tarihsel konumlarının ve görevlerinin çok iyi bilincindedirler.

Küba devrimi, birçok konuda komünist harekete örnek olmuştur. Bunlardan en önemlisi, Küba'nın proletarya enternasyonalizmi konusundaki yaklaşımıdır.

Küba komünistleri, İspanya İç Savaşı'nda, Cezayir'de, Suriye'de, Angola'da, Etyopya'da, Namibya'da ve Latin Amerika ülkelerinde, o ülkelerin halklarıyla birlikte savaştılar, binlerce şehit verdiler. Küba halkı, böyle bir enternasyonalist bilince ve birikime sahiptir.

Bugün, sıra bizdedir. Tüm komünistlerin ve devrimcilerin, Küba'yla en içten enternasyonalist dayanışma günüdür. Türkiyeli devrimciler olarak, Küba'ya yönelen saldırının karşısındayız. Devrimci sancağı yüksek tutmaya inançlı tüm devrimcileri de, Küba ile aktif, militan dayanışmaya çağırıyoruz.

Ya sosyalizm, ya ölüm. Yaşasın proletarya enternasyonalizmi.

Bülent An

Fenerbahçe uzun süre boş tribünler önünde futbol oynamak zorunda kalırken, taraftarlarının Fenerbahçeliliği nasıl kuşkusuzsa, sol hareketler yığınsallaşamazken, geniş yığınların solculuğu da o kadar kuşkusuzdur

Fenerbahçe maçlarındaki boş tribünler ve sol hareketin çıkarması gereken dersler

Fenerbahçe ile taraftarlarının öyküsü, gerçekte devrimci sol hareketle geniş, çok geniş yığınlar arasındaki ilişkinin de örnek bir görüntüsüdür. Geniş yığınlar sol hareketin çalışmasını, oyununu, burjuva spora ikide bir 6-2 yenilmesini beğenmiyor, protesto ediyor. Bu nedenle, bir yanda, emekçi halktan fişkırın mücadele potansiyeli dururken, öte yanda, devrimci sol örgütlerin bir türlü yeterince yığınsallaşamaması, yığınları dev eylemlere çıkaramaması gibi ters bir durum yaşanıyor.

Cemile Çakmak

Ülkemizde bir Fenerbahçe olayı yaşanıyor. Fenerbahçe'nin Aydın Spor'a 6-2 yenilmesi gibi örneklerle bağlı olarak, Fenerbahçe taraftarı takımını boykot etmeye başladı. Fenerbahçe, uzun süre bomboş tribünler önünde futbol oynadı. Bu arada bir gurup taraftar, antrenman sırasında stadı basarak Fenerbahçeli oyuncuları patakladı.

Bu son derece anlamlı bir olaydır. Spor klüplerinin tabanında gerisinde kaldığını ve böyle bir durumda tabanın nasıl tutum aldığını yansıtmaktadır. Toplumun başka birçok alanında da kanayan aynı yaraya örnek oluşturmaktadır. Halkın nabzını her zaman en iyi yoklayan burjuva gazete olan *Hürriyet*, bu olayın önemini de hemen kavradı ve bu gazetede Emin Çölaşan'ın Fenerbahçe üzerine yazı dizisi başladı.

Dizi, aynı zamanda, burjuvazi içinde hızla azıtmakta olan çelişkilerin, futbol alanında bile nasıl keskin yansıdığını gösteriyor. Bilişimsel gibi, büyük takımlar çeşitli burjuva odakların birer arpalığı, çiftliği konumundadır. Burjuvazi bu alanda da kapışmaktadır. Yani, dizi Türkiye ortamının bu özelliğini de yansıtmaktadır. Ancak bu bu yana değil, asıl, yukarıda değindiğimiz öteki yana değinmek istiyoruz.

Devrimci hareket de Fenerbahçe konumundadır

Fenerbahçe taraftarının Fenerbahçeli olduğundan kuşku duyulabilir mi? Elbette duyulamaz. Ama şu işe bakın ki, taraftar, takımının maçlarında tribünleri bomboş bırakıyor, bırakabiliyor. Ne kadar öğretici. Çok öğretici birşey daha var. Fenerbahçe, taraftarlarından bunca tepki aldığı halde, taraftarı spordan uzak olmakla, Fenerbahçeli olmamakla suçlamıyor. Kendi oyununa, örgütlenmesine bakıyor, bu temelde hatta birbirine düşmüş kavga ediyor.

Fenerbahçe ile taraftarının öyküsü, gerçekte devrimci sol hareketle geniş, çok geniş yığınlar arasındaki ilişkinin de örnek bir görüntüsüdür. Geniş yığınlar sol hareketin çalışmasını, oyununu, burjuva spora ikide bir 6-2 yenilmesini beğenmiyor, protesto ediyor. Bu nedenle, bir yanda, emekçi halktan fişkırın mücadele potansiyeli dururken, öte yanda, devrimci sol örgütlerin bir türlü yeterince yığınsallaşamaması, yığınları dev eylemlere çıkara-

maması gibi ters bir durum yaşanıyor.

Bu durumun can sıkıcılığı yetmiyormuş gibi, bir de şu ekleniyor: Dedik Fenerbahçe hiç olmazsa taraftarını suçlamıyor, sorununu nedenlerini kedinde arıyor. Ama bizim sol hareket bunu da yapamıyor.

Bunca özeleştirme edebiyatı, Yürükoğlu yoldaşın deyimleriyle "özeleştirmenin allahı" piyasada olduğu halde, özeleştirmenin "kulu", basiti, gerçeği yapılmıyor. Kimisi doğruların özeleştirisini yapıyor, özeleştiriye sağa çarketenin kılıfı olarak kullanıyor, kimisi, buna tepki olarak, biz yanlışsız havası atıyor. İkisinin de birleştiği nokta, işçi sınıfını, halk yığınlarını gerilikle suçlamak, depolitize bulmak, onların "faşist diktatörlüğün karanlığı"ndan korktuklarını sanmak! Oysa taraftar ileri, canlı, politize, korkusuz. Taraftar solu protesto ediyor, sol bunu anlamıyor.

Can sıkıntısı burada da bitmiyor. Şunu belirtelim ki, farklı nedenlerle, farklı ölçülerde biz de bunun içindeyiz ve bu, durumların en can sıkıcısıdır.

Koca yığınlar demokratikliğinin dışında bırakılıyor

Çok yaygın olan şablonculuğun bir yansıması olarak, tüm sol içinde "DKÖ", yani demokratik kitle örgütü kısaltması da dilden düşüyor. Kimisi, "demokratik mücadelede öncülük, hegemonya" (?) anlayışını, başka hareketten olanları kendi derneğine

sokmayarak "uyguluyor", kimisi de başka hareketten olan bazı kişi ya da sözcülerle oynamayı "demokratiklik" (?) olarak sunuyor. İkisi gerçekte aynı anlayış, ama birinin gücü yetiyor, ötekini yetmiyor. İkisinde de sonuç aynı: Koca yığınlar demokratikliğinin dışında bırakılıyor. 75. yaşgününde Bilen yoldaşın partinin genç kuşaklarına "işçi sınıfına, yığınlara güvenin" diye verdiği öğüdün anlamını şimdi çok daha iyi anlıyoruz. Sol hareket güvensizlikten kıvrılıyor.

Aynı madalyonun öteki yüzü, sosyal demokrasiyi demokrat yerine koymak, yığın eylemlerinde mutlaka onları da bir yerinden işe katmaktır. Militan eylem, dar kadro korsan, ya da dar kadro slogan, yığın eylemlerine gelince uyuz liberallerin bunaltıcı gölgesi. Yığınlara güvensizlik, dolayısıyla somut sorunlardan harekete geçerek turunan doludizgin bir demokratik mücadelenin önünün tıkanması, yığın eyleminin de yığının istemlerinin gerisinde, sol liberal çerçevede olmasını getiriyor. Yığınlar işte bu gibi tutumları protesto ediyor.

Bunun en çarpıcı örneği Pir Sultan Abdal tiyatrosunun oynandığı salonlarda yaşanıyor. Köylü ayaklanmasında, Pir Sultan'ın asılmasında ayağa kalkan, coşku ve öfkeden taşan kalabalıklar, "idamlara hayır" sloganı atılınca inatla katılmıyorlar. Çünkü bu gibi sloganlar, sol liberallerle işbirliğini, dolayısıyla onursuz, sonuçsuz, geri ve hem de yenilgiçi bir mücadele düzeyini çağırıyor. Bu ise, bir Fenerbahçe taraftarının dediği gibi, "hurs ve forma aşkı kalmamış" izlenimini uyandırıyor.

Şu açıktır ki, sol hareket yığınların gerisindedir. Peki öyleyse yığınların güvenini, desteğini, katılımını kazanmak, onların yanında ve önünde yer almak için, "devrimci aşama şudur, stratejimiz budur" diye mi çıkmak gerekiyor? Bunun yanıtının "evet" olmadığı da açıktır. "Evet" olsa, zaten sorunun bira-

zı olsa çözüldü, zira sol aynı zamanda jargona boğulu bu tür tartışmalar da yürütüyor. Buna karşılık yığınlardan yine tepki görüyor. Tepki gördükçe yığınları biraz daha küçümsüyor. Küçümsedikçe onlara biraz daha sırt çeviriyor... Böyle gidiyor.

Yığınlar sola sesleniyor

Ne yazık ki asıl küçümsenmesi gereken, yığınların istemlerini anlamamakta ısrar eden, dünyayı at gözlükleriyle seyreden solun kendisidir.

Yığınlar binbir somut sorun içinde yaşamaktadırlar. Bunun için mücadeleye, bunların altında yatan köklü nedenleri derinden anlamaya ve ortadan kaldırmaya hazırdırlar. Öğrenmeye meraklı, bilgiye susamış durumdadırlar. Yaşam bunu getiriyor. Somut sorunların bolluğu ve çeşitliliği, insanları hem kızdırıyor, hem düşündürüyor, kafası yerinde herkesin kendince genelleme yapmasını, genel bazı sonuçlara ulaşmasını, sorunları haklı olarak düzene bağlamasını gerektiriyor. Neler oluyor? Neden böyle oluyor? Yasaların bazı çıkarları kolladığı açık. Buna rağmen, bu çıkar sahiplerinin kendi yasalarına bile uymadığı açık. Daha çok örnek sıralanabilir. Demek istediğim şu ki, biz yığınlara moral bazı özellikler atfetmiyoruz, ancak yaşam onları mücadeleye, öğrenmeye, ilerlemeye itiyor. Bu itmeyle yığınlar sol harekete adeta şöyle sesleniyorlar:

"Somut sorunlar içinde yürütüyoruz, öfke içindeyiz. Bu durumun kökleri düzene bağlı biliyoruz, ama neye bağlı olursa olsun bu durumu değiştirmek istiyoruz. Bizim öfkemizi, sorunlarımızı paylaşın. Bu temelde örgütlenelim, birlikte mücadele edelim. Biz bazı şeyleri sizin kadar iyi anlayamayız, sizin bilginize saygımız var. Önümüze anlayamadığımız bir jargon atmak yerine, yaşama dayanarak, birlikte yaşamı yorumlayarak, mücadele içinde bize bildiklerinizi öğretin. Jargona da karşı değiliz, ama bizi de onu anlayabilir düzeye getirin. Birlikte yola koyulalım, gittiği yere kadar varız. İnceldiği yerden kopsun, buna hazırız."

Yığınlar sola böyle sesleniyor. Bunun içindir ki, bir zamanlar Cindoruk, "ben sosyalist parti kursam, yüzde 70 oy alırım" demişti. Ne kadar doğru. Devrimci sol hareket önce bu gerçeği görerek işe başlamalı ve bir yandan somut sorunlar temelinde, yığınlarla birlikte bir mücadeleyi başlatmalıdır, bir yandan da, bu mücadele içinde yığınlara yaşamı doğru yorumlayan bilimsel bilgi aktarmalıdır.

Yığınların mihenk taşı

Somut sorunlar temelinde mücadelede yığınlarla birlikte olmak can alıcı önem taşımaktadır. Çok çeşitli açılardan bu böyledir ama en başta şunu sayalım: Bu, yığınların elinde mihenk taşıdır. Somut

sorunların nedeni "onlar", o zaman bu sorunlarda yanımızda olan da "bizimkiler". "Bizimkiler" bizi ne kadar düşünüyorlar, anlayalım diye bakıyorlar. "Bizimkiler"i böyle ayırıyorlar. Haklılar. Somut sorunda birlikte olmayana "soyut" sorunda da güvenilmez.

Sol harekette somut sorunları "kullanılanlar" var. Ama bunlar sınıfta kalırlar, kalıyorlar. Halkımız sorunları "kullanma"ya değil, kendisiyle birlikte bu sorunlara içten, gerçek ve şiddetli öfke duymaya geçer not veriyor. Bunda da çok haklıdır.

Kaldı ki siyasal kadrolar kendileri aynı somut sorunların içine batmış durumdadırlar. Açtırlar. Ulaşım sorunlarından randevularına geç kalırlar... Bu durumu değiştirmek için öfkeyle mücadele vermeyen, dünyayı nasıl değiştirecek, devrimi nasıl gerçekleştirecek?

Sonra, dünyayı değiştirmek dediğimiz nedir ki? Sonunda tüm amaç insanın mutluluğu değil midir? Böyleyse, bugün bu mutluluğun önündeki her bir engele öfke duymak gerekmez mi? Bu engellerin her biri haksızlık örneği değil midir? Bunlara bugün öfke duymayan, yarının güzel günlerine rehberlik edebilir mi?

Halkın ölçüleri haklıdır. Sol hareket, siyasal ustalıklı hilebazlığı birbirine karıştıran "taktik" yaklaşımını bırakmalı, bu sorunlar temelinde mücadeleye dalmalıdır. Bu kendi açısından da bir devrimin başlangıcı olacaktır.

Bununla bağlı olarak gelelim, öğrenmeye susamış yığınlara bilimsel bilgi aktarmaya. Buraya kadar hep "jargoncu" sıfatını kullandık. Belki de bu tam yerine oturmuyor, yalnızca terminolojinin yoğunluğuna dikkat çekiyor. Oysa sorun, terminoloji sorununun çok ötesindedir, gerçekte solun Marksist olmayan bir yaklaşımını içermektedir. Bu nedenle "bilinç" aktarmak demedik, bilimsel bilgiyi özellikle vurgulamak istedik.

Marks, Engels, *Manifesto*'da "biz yalnızca yaşamda olanı yansıttık" diye onurla belirtiyorlar. Bu fikirler büyük adamların kafasından fırlamış icatlar değildir, diyorlar. Burada derin bir anlayış yatıyor. Bizim sol hareket ise yaşama sırtını dönmüş, fikirler icat etmek için kafasını çatlatıyor. Bu, bilimsel yaklaşımı, dolayısıyla gerçek anlamıyla bilimsel dışlıyor. Böyle olduğu için, icat edilmeye çalışılan fikirler de yanlış oluyor. Sonuçta sol, herşeye rağmen yadsınamaz bunca bilgi birikimiyle, havada bulut gibi yığınların ileri kesiminin bile üzerinde uçuyor.

Bu konu çok derin ve uzun. Kısacası şunu demek istiyoruz ki, yığınların ileri kesimleriyle iyi bir diyalog kurabilmiş sol büyük bir sıçrama yaşayacak, yığınların bilgi ihtiyacını karşılayacaktır.

Taraftarın boykotunu, taraftarla birlikte düzene boykota dönüştürmek olanaklıdır. Başka sol örgütler ne yapar bilemeyiz ama bizim yaklaşımımız budur.

